

Briuselis, 2022 m. gruodžio 15 d.
(OR. en)

16043/22

Tarpinstitucinė byla:
2021/0423(COD)

ENER 686
CLIMA 677
ENV 1310
IND 560
COMPET 1036
RECH 663
AGRI 717
RELEX 1734
CODEC 2019

PRANEŠIMAS

nuo: Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER I)

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 15756/22

Komisijos dok. Nr.: 15063/1/21 REV 1 +RE1CO1 + ADD1-ADD4

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO
dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo, kuriuo iš
dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/942
– Bendras požiūris

I. ĮVADAS

2021 m. gruodžio 15 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl reglamento dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo; jis pateiktas kaip pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, sudarančių Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą rinkinį, antra dalis, kuria siekiama įgyvendinti Europos žaliąjį kursą, kad iki 2050 m. Sąjungoje būtų pasiektas poveikio klimatui neutralumas. Jis buvo pateiktas kartu su reglamentu ir direktyva dėl dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir gamtinių dujų vidaus rinkos ir dėl vandenilio vidaus rinkos (dujų dokumentų rinkinys) kaip naujos ES sistemos, kuria siekiama mažinti dujų rinkų priklausomybę nuo iškastinio kuro, skatinti vandenilio naudojimą ir mažinti išmetamo metano kiekį, dalis.

II. DARBAS EUROPOS PARLAMENTE IR KITOSE SAJUNGOS ĮSTAIGOSE

Parlamente pasiūlymas perduotas Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui. Komitetai paskyrė du pranešėjus: Jutta Paulus (Verts/ALE) ir Silvia Sardone (ID). Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę pateikė 2022 m. gegužės 19 d., o Regionų komitetas nuomonę pateikė spalio 10–12 d. vykusioje 151-ojoje plenarinėje sesijoje.

III. DARBAS TARYBOJE

2022 m. vasario 7 d. šis reglamentas kartu su jo poveikio vertinimu buvo pateiktas Energetikos darbo grupei. Tolesni Energetikos darbo grupės posėdžiai 2022 m. pirmąjį pusmetį pirmininkaujant Prancūzijai suteikė galimybę atlikti pakeitimus, kurie atsispindi 2022 m. balandžio 20 d. paskelbtoje pirmoje pasiūlymo peržiūrėtoje redakcijoje. Bendra pažanga apibendrinta 2022 m. birželio 10 d. paskelbtoje ataskaitoje. Liepos mėn. pirmininkaujanti Čekija tęsė derybas darbo grupės lygmeniu, o jų rezultatai atspindėti antroje ir trečioje peržiūrėtose redakcijose, kurios buvo parengtos per kelis kitus mėnesius. Trečioji peržiūrėta redakcija taip pat buvo pateikta Nuolatinių atstovų komitetui 2022 m. spalio 26 d. kad jis pateiktų gairių dėl naujo požiūrio į nuotėkio aptikimą ir remontą bei dėl kitų aktualiausių klausimų. Buvo parengtos ketvirta ir penkta peržiūrėtos redakcijos, kuriose atsižvelgta į daugumą valstybių narių iškeltų susirūpinimą keliančių klausimų. Paskiausios politinės diskusijos dėl penktos ir šeštos peržiūrėtų teksto redakcijų vyko 2022 m. gruodžio 7 d. ir 13 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdžiuose. Atsižvelgdama į tai, kad tekstui iš esmės pritariama, ir į pateiktas pastabas, pirmininkaujanti valstybė narė parengė kompromisinį pasiūlymą dėl bendro požiūrio rengiantis 2022 m. gruodžio 19 d. Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos posėdžiui.

Delegacijų prašoma apsvarstyti kompromisinio pasiūlymo pakeitimus.

- 61a konstatuojamojoje dalyje buvo įrašyta „ir prieštaravimo“ siekiant paaiškinti, kokių rezultatų turėtų būti vengiama rengiant deleguotuosius aktus dėl standartų ir suderinimo. Taip pat buvo patikslinta, kad Komisija turėtų atsižvelgti ne tik į esamus, bet ir į tarptautinius standartus.
- 2 straipsnio 17c punkte pateiktoje apibrėžtyje padaryta techninė pataisa terminą „tvarkymas“ pakeičiant terminu „apdorojimas“, kuris vartojamas visame tekste.

- 18 straipsnio 1a dalyje buvo atlikta techninė pataisa pakeičiant žodžių junginio „valstybės narės“ daugiskaitą į vienaskaitą.
- 33 straipsnyje 2a dalis buvo perkelta į 1a siekiant logiškai laikytis to straipsnio nuostatų sekos, ir ji buvo šiek tiek reformuluota, kad atspindėtų delegacijų prašymus. Atitinkama 66a konstatuojamoji dalis buvo atitinkamai atnaujinta.

IV. IŠVADA

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Tarybos prašoma išnagrinėti pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinį tekstą, išdėstytą šio pranešimo priede, ir pasiekti susitarimą dėl Tarybos bendro požiūrio rengiantis būsimoms deryboms su Europos Parlamentu.

Šiame paskiausiame kompromisiniame pasiūlyme naujai įrašytas tekstas, palyginti su dok. 15756/22, pažymėtas **paryškintuoju pabrauktu šriftu**, o išbrauktas tekstas pažymėtas ženklu „[...]“, . Kitų, ankstesnių peržiūrų metu papildomai įrašytas tekstas pažymėtas **paryškintuoju šriftu**, o išbrauktas tekstas – ženklu „[...]“.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo, kuriuo iš dalies keičiamas
Reglamentas (ES) 2019/942**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos [...] **192 straipsnio 1 dalį**,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) metanas, kuris yra pagrindinė gamtinių dujų sudedamoji dalis, pagal bendrą poveikį klimato kaitai nusileidžia tik anglies dioksidui ir lemia maždaug trečdalį dabartinio klimato atšilimo;

1 OL C [...], [...], p. [...].

2 OL C [...], [...], p. [...].

- (2) nors vidutinis metano [...] **buvimo atmosferoje laikas yra trumpesnis** (10–12 metų) nei anglies dioksido (jis atmosferoje išlieka šimtus metų), [...] jo poveikis klimato šiltėjimui yra didesnis, be to, metanas prisideda prie ozono, kuris yra stiprus oro teršalas, sukeltantis didelių sveikatos problemų, susidarymo. Per praėjusį dešimtmetį metano kiekis pasaulio atmosferoje smarkiai padidėjo;
- (3) naujausių Jungtinių Tautų aplinkos programos ir Klimato ir švaraus oro koalicijos vertinimų duomenimis, jeigu, remiantis turimomis tikslinėmis priemonėmis ir papildomomis priemonėmis, atitinkančiomis Jungtinių Tautų (toliau – JT) prioritetinius vystymosi tikslus, išmetamas metano kiekis būtų 45 proc. sumažintas iki 2030 m., visuotinis atšilimas iki 2045 m. galėtų būti 0,3 °C mažesnis;
- (4) Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) apskaitos duomenys rodo, kad energetikos sektorius yra atsakingas už maždaug 19 proc. Sąjungoje išmetamo metano kiekio. Tai neapima su Sąjungoje suvartojama iškastinių išteklių energija susijusio metano, išmetamo už Sąjungos ribų;

- (5) pagal Europos žaliąjį kursą derinamos visapusiškos viena kitą sustiprinančios priemonės ir iniciatyvos, kurių tikslas yra pasiekti Sąjungos poveikio klimatui neutralumą **ne vėliau kaip** 2050 m. Komunikate „Europos žaliasis kursas“³ pažymima, kad dujų sektoriaus atsiejimas nuo iškastinio kuro bus palengvintas, be kita ko, sprendžiant su energija susijusio metano išmetimo problemą. Komisija 2020 m. spalio mėn. patvirtino ES išmetamo metano kiekio mažinimo strategiją, kurioje nustatytos priemonės siekiant sumažinti ES, įskaitant energetikos sektorių, ir tarptautiniu mastu išmetamo metano kiekį. Reglamentu (ES) 2021/1119⁴ (Europos klimato teisės aktas) Sąjunga savo teisėje įtvirtino tikslą **ne vėliau kaip** 2050 m. pasiekti visos ekonomikos poveikio klimatui neutralumą, taip pat nustatė saistantį Sąjungos vidaus įsipareigojimą iki 2030 m. sumažinti savo grynąjį išmetamą ŠESD kiekį (t. y. išmetamą kiekį, liekantį atėmus absorbentais pašalintą kiekį) bent 55 proc., palyginti su 1990 m. lygiu. Kad būtų pasiektas toks išmetamo ŠESD kiekio sumažinimas, energetikos sektoriuje išmetamas metano kiekis turėtų būti iki 2030 m. sumažintas apie 58 proc., palyginti su 2020 m.;
- (6) išmetamo metano kiekio mažinimas įtrauktas į Europos klimato teisės akte nustatytus Sąjungos ŠESD kiekio mažinimo tikslus iki 2030 m. ir į privalomus nacionalinius išmetamo kiekio mažinimo tikslus pagal Reglamentą (ES) 2018/842⁵. Tačiau šiuo metu nėra Sąjungos lygmens teisinės sistemos, kurioje būtų nustatytos konkrečios priemonės, skirtos energetikos sektoriuje išmetamam antropogeninės kilmės metano kiekiui mažinti. Be to, nors Direktyva 2010/75/ES⁶ dėl pramoninių išmetamų teršalų apima dėl naftos ir dujų perdirbimo išmetamą metaną, ji neapima kitos energetikos sektoriaus veiklos;

3 COM(2019) 640 final.

4 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9).

5 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veikslių, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19).

6 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17).

- (7) tokiomis aplinkybėmis šis reglamentas turėtų būti taikomas dėl naftos ir iškastinių gamtinių dujų išteklių pradinės grandies žvalgymo ir gavybos, iškastinių gamtinių dujų surinkimo ir apdorojimo, dujų perdavimo, skirstymo, požeminių saugyklų ir **suskystintų** [...] dujų [...] terminalų, taip pat iš veikiančių požeminių ir atvirųjų anglių kasyklų ir iš uždarytų bei apleistų požeminių anglių kasyklų išmetamo metano kiekio mažinimui;
- (8) taisyklės dėl naftos, dujų ir anglių sektoriuose išmetamo metano kiekio tikslaus matavimo, **stebėsenos**, duomenų teikimo ir tikrinimo, taip pat dėl to išmetamo kiekio mažinimo, įskaitant nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimus ir dujų išleidimo bei fakelų deginimo apribojimus, turėtų turėti tinkamą Sąjungos teisinį pagrindą. Tokiu pagrindu turėtų būti nustatytos taisyklės siekiant didinti skaidrumą, susijusį su iškastinių išteklių energijos importu į Sąjungą, taip suteikiant geresnių paskatų plačiau įgyvendinti metano kiekio mažinimo sprendimus visame pasaulyje;
- (9) vykdant pareigas pagal šį reglamentą, tikriausiai bus reikalingos reguliuojamųjų operatorių investicijos, ir į su tokiomis investicijomis susijusias išlaidas turėtų būti atsižvelgiama nustatant taikytinus tarifus, laikantis efektyvumo principų;
- (10) kiekviena valstybė narė turėtų paskirti bent vieną kompetentingą instituciją, vykdančią priežiūrą, kad operatoriai faktiškai vykdytų šiame reglamente nustatytas pareigas, ir turėtų pranešti Komisijai apie tokį paskyrimą ir apie bet kokius vėlesnius susijusius pokyčius. Paskirtos kompetentingos institucijos turėtų visomis reikiamomis priemonėmis užtikrinti **šio reglamento** [...] laikymąsi vykdydamos jame konkrečiai joms nustatytas užduotis;

- (11) siekiant užtikrinti sklandų ir efektyvų šiame reglamente nustatytų pareigų vykdymą, Komisija teikia paramą valstybėms narėms pagal techninės paramos priemonę⁷, pagal poreikius teikiama specializuota techninė kompetencija joms padėdama rengti ir įgyvendinti reformas, įskaitant tas, kuriomis skatinama mažinti energetikos sektoriuje išmetamą metano kiekį. Techninė parama apima, pavyzdžiui, administracinių gebėjimų stiprinimą, teisės aktų sistemų suderinimą ir dalijimąsi aktualia geriausia patirtimi;
- (12) operatoriai turėtų teikti kompetentingoms institucijoms visą reikiamą pagalbą, kad būtų užtikrintas jų užduočių atlikimas. Be to, operatoriai turėtų per kompetentingų institucijų nustatytą laikotarpį ar bet koki kitą su kompetentingomis institucijomis suderintą laikotarpį imtis visų būtinų veiksmų, kurių nurodo imtis kompetentingos institucijos;
- (12a) atsižvelgiant į tarpvalstybinį energetikos sektoriaus veiklos ir metano išmetimo pobūdį, kompetentingos institucijos turėtų bendradarbiauti tarpusavyje ir su Komisija. Tokiomis aplinkybėmis Komisija ir valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų kartu sudaryti šį reglamentą taikančių viešųjų institucijų tinklą, kad būtų skatinamas glaudus bendradarbiavimas, sudarant reikiamus susitarimus keistis informacija ir geriausia patirtimi ir suteikiant galimybių konsultuotis;**

7 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18).

- (13) pagrindinė kompetentingoms institucijoms prieinama darbo priemonė turėtų būti patikrinimai, įskaitant dokumentų ir duomenų įrašų tikrinimą, išmetamo dujų kiekio matavimus ir patikras veiklos vietoje. Patikrinimai turėtų būti reguliariai atliekami, remiantis kompetentingų institucijų atliktu rizikos aplinkai įvertinimu. Be to, patikrinimai turėtų būti atliekami siekiant iširti pagrįstus skundus ir reikalavimų neatitikties atvejus ir užtikrinti, kad reikiamų komponentų remontas arba keitimas būtų atliekamas **ir poveikio švelninimo priemonės taikomos** laikantis šio reglamento. Nustačiusios šiurkštų šio reglamento reikalavimų pažeidimą, kompetentingos institucijos turėtų pateikti pranešimą dėl taisomųjų veiksmų, kurių turėtų imtis operatorius. **Kita galimybė – kompetentingos institucijos gali nuspręsti nurodyti operatoriui arba kasyklos operatoriui pateikti joms patvirtinti taisomuosius veiksmus tiems pažeidimams pašalinti.** Kompetentingos institucijos turėtų saugoti atliktų patikrinimų duomenų įrašus, o atitinkama informacija turėtų būti prieinama pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/4/EB⁸;
- (14) atsižvelgiant į tai, kad kai kurie metano išmetimo šaltiniai yra arti miestų ar gyvenviečių, dėl šio reglamento pažeidimų nukentėję fiziniai arba juridiniai asmenys turėtų turėti galimybę kompetentingoms institucijoms pateikti tinkamai pagrįstus skundus. Skundų pateikėjai turėtų būti informuojami apie procedūros eigą ir apie priimamus sprendimus, ir per pagrįstą laikotarpį po skundo pateikimo jiems turėtų būti pateiktas galutinis sprendimas;

8 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14).

- (15) patikima tikrinimo sistema [...] padidina teikiamų duomenų patikimumą. Be to, dėl išmetamo metano kiekio matavimo detalumo lygio ir techninio sudėtingumo yra reikalinga tinkamai tikrinti operatorių ir kasyklų operatorių pateiktus išmetamo metano kiekio duomenis. Nors savarankiškas tikrinimas yra įmanomas, trečiosios šalies atliekamas tikrinimas garantuoja didesnę nepriklausomumą ir skaidrumą. Be to, tai suteikia galimybę naudotis nuosekliai suderinta įvairių sričių kompetencija ir specializacija, kuri gali būti prieinama ne visiems viešojo sektoriaus subjektams. Tikrintojai turėtų būti akredituoti akreditacijos įstaigų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008⁹ arba kitaip įgalioti **tokiu būdu, kuris būtų palyginamas su nustatytoju Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) 765/2008;**
- (15a) taigi, nepriklausomi [...] tikrintojai turėtų užtikrinti, kad operatorių ir kasyklų operatorių rengiamos išmetamo metano kiekio ataskaitos būtų tikslios ir atitiktų šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Jie turėtų peržiūrėti išmetamo metano kiekio ataskaitose pateiktus duomenis ir įvertinti jų patikimumą, įtikimumą ir tikslumą pagal **aiškias ir suderintas matavimo ir kiekybinio vertinimo specifikacijas. Suderinimo ir duomenų patikimumo, įtikimumo, tikslumo ir palyginamumo sumetimais tokios specifikacijos gali būti grindžiamos arba nustatomos Europos standartais arba, jei tokių standartų nėra, tarptautiniais standartais. Jei nėra tinkamų Europos standartų, Komisija turėtų apsvarstyti galimybę pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012¹⁰ paprašyti atitinkamų Europos standartizacijos organizacijų priimti tokius standartus. [...] Todėl Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl [...] tokių specifikacijų nustatymo;**

9 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13).

10 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

- (15b) tikrintojai yra atskiri nuo kompetentingų institucijų ir turėtų būti nepriklausomi nuo operatorių ir kasyklų operatorių, o šie turėtų jiems suteikti visą pagalbą, reikalingą tikrinimo veiklai vykdyti arba palengvinti, visų pirma sudaryti sąlygas patekti į patalpas ir pateikti dokumentus ar duomenų įrašus;
- (16) *[...]* vykdydami savo pareigas ir naudodamiesi savo įgaliojimais pagal šį reglamentą tikrintojai, kompetentingos institucijos ir Komisija turėtų apsvarstyti informaciją, kurią tarptautiniu mastu teikia, pavyzdžiui, Tarptautinis išmetamo metano kiekio stebėjimo centras (IMEO), visų pirma susijusių su duomenų agregavimo ir analizės metodikomis ir metodikų bei statistikos procesu, *[...]* operatorių ar kasyklų operatorių naudojamų kiekybiniais išmetamo metano kiekio duomenims gauti, tikrinimu. Tuo tikslu taikomi pamatiniai kriterijai gali apimti Naftos ir dujų sektorių partnerystės dėl metano (OGMP) standartus ir rekomendacinius dokumentus; *[...]*
- (17) Tarptautinis išmetamo metano kiekio stebėjimo centras (IMEO) 2020 m. spalio mėn. įsteigtas Sąjungoje bendradarbiaujant su partnerėmis – Jungtinių Tautų aplinkos programa, Klimato ir švaraus oro koalicija ir Tarptautine energetikos agentūra, ir apie jo darbo pradžią paskelbta 2021 m. spalio mėn. vykusiame G20 aukščiausiojo lygio susitikime; *[...]*

- (18) Sąjunga, kaip Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) ir Paryžiaus susitarimo šalis, privalo kasmet teikti išmetamo antropogeninės kilmės ŠESD kiekio apskaitos ataskaitą, kuri yra valstybių narių nacionalinės ŠESD apskaitos duomenų suvestinė ataskaita, parengta pagal Tarpvvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC) pripažintas gerosios praktikos metodikas;
- (19) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1999¹¹ reikalaujama, kad valstybės narės Komisijai pateiktų ŠESD apskaitos duomenis ir praneštų apie savo nacionalines prognozes. Pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnio 2 dalį ataskaitos turi būti teikiamos naudojantis UNFCCC ataskaitų teikimo gairėmis ir dažnai jos yra grindžiamos numatytais išmetamųjų teršalų faktoriais, o ne tiesioginiais šaltinio lygmens matavimais, todėl lieka su išmetamųjų teršalų kilme, išmetimo dažnumu ir mastu susijusio neapibrėžtumo;
- (20) valstybių duomenys, pranešami ataskaitose pagal UNFCCC ataskaitų teikimo nuostatas, yra teikiami UNFCCC sekretoriui laikantis kelių duomenų teikimo pakopų sistemos pagal IPCC gaires. Šiomis aplinkybėmis IPCC paprastai siūlo naudoti aukštesnės pakopos metodus tiems išmetimo šaltiniams, kurie dėl susijusių absoliučiuųjų dydžių, tendencijų ar neapibrėžties daro reikšmingą įtaką bendrai valstybės ŠESD apskaitai;

11 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksnių valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

- (21) pakopa šiuo atžvilgiu reiškia tam tikrą metodikos sudėtingumo lygį. Yra trys galimos pakopos. Pagal pirmos pakopos metodus paprastai naudojami IPCC numatytieji išmetamųjų teršalų faktoriai ir jiems reikia pačių paprasčiausių, mažiausiai išskaidytų veiklos duomenų. Aukštesnėse pakopose paprastai naudojami sudėtingesni metodai ir savitieji šaltinio, technologijos, regiono arba valstybės išmetamųjų teršalų faktoriai, kurie dažnai yra nustatyti remiantis matavimais, ir jiems paprastai yra reikalingi labiau išskaidyti veiklos duomenys. Konkrečiai antroje pakopoje reikia naudoti ne numatytuosius, o savituosius valstybės išmetamųjų teršalų faktorius, o trečioje pakopoje yra reikalingi konkrečių gamybinių įrenginių duomenys arba matavimai ir atliekamas nuodugnus vertinimas „iš apačios į viršų“ pagal šaltinio tipą atskiro gamybinio objekto lygmeniu. Pereinant nuo pirmos iki trečios pakopos, išmetamo metano kiekio matavimo tikslumas didėja¹²;
- (22) valstybės narės laikosi skirtingos praktikos dėl to, pagal kurią pakopą jos praneša energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio duomenis ataskaitose pagal UNFCCC. Antros pakopos duomenų apie didelius išmetimo šaltinius teikimas atitinka IPCC ataskaitų teikimo gaires, nes antra pakopa laikoma aukštesnio lygio metodu. Taigi, energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio apskaičiavimo metodikos ir duomenų teikimas skiriasi įvairiose valstybėse narėse, o keliose valstybėse narėse vis dar labai dažnai teikiami žemiausios – pirmos – pakopos duomenys apie metano išmetimą, susijusį su anglimis, dujomis ir nafta;

12 IPCC (2019), *2019 Refinement to the 2006 IPCC guidelines for national greenhouse gas inventories* (2019 m. patikslintos 2006 m. IPCC gairės dėl nacionalinės ŠESD apskaitos).

- (23) šiuo metu daugelyje valstybių pagrindinė veiksmų kryptis siekiant nustatyti ir mažinti išmetamą metano kiekį vis dar yra savanoriškos sektoriaus iniciatyvos. Svarbi energetikos sektoriaus iniciatyva yra Naftos ir dujų sektorių partnerystė dėl metano (*Oil and Gas Methane Partnership*, OGMP) – 2014 m. Jungtinių Tautų aplinkos programos (UNEP) ir Klimato ir švaraus oro koalicijos (CCAC) pradėta savanoriška iniciatyva dėl išmetamo metano kiekio matavimo ir duomenų teikimo; šios iniciatyvos valdyboje dalyvauja ir Komisijos atstovai. OGMP pagrindinis tikslas yra nustatyti geriausią praktiką siekiant didinti pasaulinio lygmens informacijos prieinamumą išmetamo metano kiekio nustatymo ir valdymo klausimais, taip pat skatinti imtis priemonių išmetamam metano kiekiui sumažinti. Prie OGMP prisijungė jau daugiau kaip 60 bendrovių, kurioms tenka 30 proc. pasaulio naftos ir dujų gavybos ir turto penkiuose žemynuose. OGMP standartų ir metodikų rengimo darbe dalyvauja valstybių valdžios institucijos, pilietinė visuomenė ir verslo sektorius. OGMP 2.0 sistema yra naujausia dinamiško išmetamam metanui taikomo standarto versija ir ji gali būti tinkamas pagrindas išmetamo metano kiekio standartams, grindžiamiems patikimomis moksliskai nustatytomis normomis, rengti;
- (24) šiomis aplinkybėmis būtina tobulinti teikiamų išmetamo metano kiekio duomenų (be kita ko, dėl pagrindinių su Sąjungoje gaminama ir suvartojama energija susijusių metano išmetimo šaltinių) matavimus ir gerinti jų kokybę. Be to, turėtų būti užtikrinamas šaltinio lygmens duomenų prieinamumas ir patikimas išmetamo kiekio nustatymas, taip didinant teikiamų duomenų patikimumą ir galimybes imtis tinkamų išmetamo kiekio mažinimo priemonių;
- (25) kad matavimas ir duomenų teikimas būtų veiksmingas, naftos, [...] dujų **ir anglių** bendrovėms turėtų būti privaloma išmatuoti ir pranešti išmetamus metano kiekius pagal šaltinį ir pateikti valstybėms narėms agreguotus duomenis, kad valstybės narės galėtų padidinti savo apskaitos ataskaitų tikslumą. Be to, būtina atlikti veiksmingą bendrovių pateiktų duomenų tikrinimą ir, siekiant iki minimumo sumažinti administracinę naštą operatoriams, duomenys turėtų būti teikiami kasmet;

- (26) šiame reglamente **naujausia** OGMP [...] sistema remiamasi tiek, kiek ji atitinka 24 ir 25 konstatuojamosiose dalyse nurodytus kriterijus, siekiant padėti rinkti patikimus ir tvarius duomenis, kurie sudarytų pakankamą pagrindą išmetamo metano kiekio stebėsenai vykdyti, ir kad prireikus būtų galima imtis papildomų veiksmų siekiant toliau mažinti išmetamą metano kiekį;
- (27) **naujausioje** OGMP [...] sistemoje yra penki duomenų teikimo lygiai. Šaltinio lygmens duomenys pradami teikti nuo trečio lygio, kuris laikomas panašiu į UNFCCC sistemos trečią pakopą. Pagal tą lygį leidžiama naudoti bendruosius išmetamųjų teršalų faktorius. Teikiant OGMP 2.0 sistemos ketvirto lygio duomenis būtina atlikti tiesioginius iš šaltinio išmetamo metano kiekio matavimus. Pagal šį lygį leidžiama naudoti savituosius išmetamųjų teršalų faktorius. Teikiant OGMP 2.0 sistemos penkto lygio duomenis būtini papildomi matavimo veiklos vietos lygmeniu duomenys. Be to, OGMP 2.0 sistemoje reikalaujama, kad bendrovės per trejus metus nuo prisijungimo prie OGMP 2.0 sistemos pateiktų eksploatuojamo turto, o per penkerius metus – neeksploatuojamo turto duomenis apie tiesiogiai išmatuotus išmetamo metano kiekius. Remiantis OGMP 2.0 sistemos požiūriu į šaltinio lygmens duomenų teikimą ir atsižvelgiant į tai, kad daug Sąjungos bendrovių jau prisijungė prie OGMP 2.0 sistemos 2021 m., iš Sąjungos operatorių turėtų būti reikalaujama per 24 mėnesius pateikti eksploatuojamo turto, o per 36 mėnesius – neeksploatuojamo turto duomenis apie tiesiogiai išmatuotą iš šaltinio išmetamą metano kiekį. Kartu su išmetamo metano kiekio nustatymu šaltinio lygmeniu atliekamas jo nustatymas veiklos vietos lygmeniu teikia galimybę įvertinti, patikrinti ir sugretinti šaltinio lygmeniu apskaičiuotus kiekius, agreguotus pagal veiklos vietą, ir tai didina teikiamų išmetamo metano kiekio duomenų patikimumą. Šiame reglamente, kaip ir OGMP 2.0 sistemoje, reikalaujama šaltinio lygmens matavimo duomenis sugretinti su matavimo veiklos vietos lygmeniu duomenimis.
- Suderintam požiūriui reikia standartizuotų specifikacijų, kaip atlikti tiesioginius matavimus arba kiekybinį vertinimą dujų infrastruktūros atveju; jos gali būti grindžiamos arba nustatytos Europos standartais arba, jei tokių standartų nėra, tarptautiniais standartais. Jei nėra tinkamų Europos standartų, Komisija turėtų apsvarstyti galimybę pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 paprašyti atitinkamų Europos standartizacijos organizacijų priimti tokius standartus. Todėl Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl tokių specifikacijų nustatymo;**

- (28) Sąjungos ŠESD apskaitos duomenimis, daugiau kaip pusė viso tiesiogiai energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio susidaro dėl nenumatyto teršalų išsiskyrimo į atmosferą. Naftos ir dujų sektoriuje toks išmetimas sudaro didžiausią išmetamo metano kiekio dalį;
- (29) nenumatytas metano išsiskyrimas į atmosferą gali įvykti atliekant gręžimo ir žaliavų išgavimo darbus, taip pat apdorojant ir laikant produkciją, ją perduodant ir skirstant galutiniams vartotojams. Metanas gali išsiskirti ir iš neveikiančių, **laikiniai užsandarintų, visam laikui užsandarintų ir apleistų** naftos ar dujų gręžinių. Metano išmetama ir dėl techninės įrangos komponentų (pvz., sandūrų, jungių ar vožtuvų) trūkumų ar dėl įprasto jų nusidėvėjimo arba iš pažeistų komponentų, pavyzdžiui, avarijos atveju. Nuotėkis taip pat gali įvykti per korozijos ar kitaip pažeistų slėginių įrenginių sieneles;
- (30) nors metano dujų išleidimas paprastai yra atliekamas tikslingai, vykdant tam tikrus procesus ar veiklą ir naudojant tam skirtus įtaisus, jis gali būti ir nenumatytas, pavyzdžiui, įrangos trikties atveju;
- (31) siekiant mažinti dėl to išmetamo metano kiekį, operatoriai turėtų visomis **tinkamomis poveikio švelninimo** [...] priemonėmis iki minimumo sumažinti savo veikloje išmetamo metano kiekį;
- (32) konkrečiau tariant, dėl nuotėkių išmetamas metano kiekis dažniausiai mažinamas atliekant metano nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimus, per kuriuos siekiama nustatyti tokius nuotėkius ir juos pašalinti atliekant remontą. Todėl operatoriai turėtų atlikti bent periodinius nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimus, ir juos atliekant taip pat turėtų būti patikrinti įrangos komponentai, naudojami metanui išleisti, siekiant nustatyti, ar nėra nenumatyto metano išleidimo;
- (33) tuo tikslu turėtų būti nustatytas suderintas metodas siekiant užtikrinti vienodas sąlygas visiems operatoriams Sąjungoje. Tas metodas turėtų apimti būtinuosius reikalavimus dėl nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimų, kartu paliekant valstybėms narėms ir operatoriams pakankamai lankstumo. Tai itin svarbu, kad būtų galima diegti inovacijas ir kurti naujas nuotėkio aptikimo ir remonto technologijas bei metodus, taigi būtų išvengta aplinkos apsaugai nenaudingo susisaistymo su konkrečia technologija. Toliau kuriama vis naujų technologijų ir aptikimo metodų, ir valstybės narės turėtų skatinti inovacijas šiame sektoriuje, kad būtų galima rinktis tiksliausius ir ekonomiškai efektyviausius metodus;

- (33a) **suderintam požiūriui reikia standartizuotų specifikacijų, kaip nustatyti, kad esama metano išmetimo arba jį aptikti naudojantis skirtingomis priemonėmis ir technologijomis; jos gali būti grindžiamos arba nustatytos Europos standartais arba, jei tokių standartų nėra, tarptautiniais standartais. Jei nėra tinkamų Europos standartų, Komisija turėtų apsvarstyti galimybę pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 paprašyti atitinkamų Europos standartizacijos organizacijų priimti tokius standartus. Todėl Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl [...] tokių specifikacijų nustatymo;**
- (34) nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimų prievolės turėtų atitikti tam tikrą gerąją praktiką. Nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimų pagrindinis tikslas turėtų būti surasti ir pašalinti nuotėkius, o ne kiekybiškai nustatyti jų dydį, o tose srityse, kuriose nuotėkio rizika didesnė, tikrinimai turėtų būti atliekami dažniau; tokių tyrimų dažnis turėtų priklausyti ne tik nuo poreikio suremontuoti komponentus, iš kurių išsiskiriantis metanas viršija metano išmetimo slenkstinę vertę, bet ir nuo svarbių veiklos aspektų, atsižvelgiant į saugos riziką. Todėl tais atvejais, kai yra nustatoma didesnė saugos rizika arba didesnė metano nutekėjimo rizika, kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę [...] **nustatyti NARP programos pakeitimus, pavyzdžiui**, dažniau atlikti atitinkamų komponentų tyrimus. [...] **K**[...]ad būtų galima naudoti būsimas, pažangesnes išmetamo metano aptikimo technologijas, turėtų būti nustatyta metano nuotėkio dydžio slenkstinė riba, nuo kurios privaloma atlikti remontą, kartu leidžiant operatoriams pasirinkti naudojamus aptikimo **prietaisus**. Kai tikslinga, pagal šį reglamentą gali būti naudojama nepertraukiamoji stebėseną;

- (34a) remontas arba komponento keitimas turi būti atliekami nedelsiant arba kuo greičiau po nuotėkio aptikimo. Nors reikia atsižvelgti į išskirtinius saugos, administracinius ir techninius aspektus, turėtų būti pateikiami būtini duomenys bet kokiam vėlavimui atlikti remontą pagrįsti. Be to, visi bet kokio dydžio nuotėkiai turėtų būti užfiksuojami ir stebimi, nes mažas nuotėkis gali virsti didesniu nuotėkiu; nuotėkiui pašalinti atlikus remontą turėtų būti patvirtinta, kad jis atliktas veiksmingai;
- (34b) mažose sujungtose sistemose, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2019/944, sistemos sustabdymo atveju gali kilti energijos tiekimo saugumo ir tinklo stabilumo problemų. Todėl, kad būtų išvengta tokios rizikos energijos tiekimo saugumui, remonto ar pakeitimo darbai turėtų būti atliekami, kai planuojamas kitas sustabdymas;

[...]

- (35) [...] atsižvelgiant į didelį poveikį išmetamų ŠESD kiekiui, dujų išleidimą reikėtų uždrausti, paliekant galimybę jį atlikti tik dėl ekstremaliosios situacijos, įrangos trikties ar tam tikrų nustatytų įvykių, kai neišvengiamai reikia išleisti dujas **ir tai tikrai būtina. Norint užtikrinti, kad operatoriai nenaudotų dujų išleidimui skirtos įrangos, turėtų būti priimti technoliniai standartai, kuriais leidžiama naudoti mažiau taršias alternatyvas;**

- (36) [...] *fakelių deginimas* vykdamas įprastą naftos **ir dujų** [...] gavybą [...] **neturint pakankamų** infrastruktūros pajėgumų ar palankių geologinių sąlygų, kad būtų galima išleisti **išgautas dujas** [...] atgal į gręžinį, panaudoti jas veiklos vietoje arba tiekti jas rinkai, laikomas įprastiniu fakelių deginimu. Įprastinis fakelių deginimas turėtų būti uždraustas. Fakelių deginimas turėtų būti leistinas tik kai tai yra vienintelė alternatyva dujų išleidimui [...]. Dujų išleidimas labiau kenkia aplinkai negu fakelių deginimas, nes išleidžiamose dujose paprastai yra didelis metano kiekis, o fakelais deginamas metanas oksiduojasi virsdamas anglies dioksidu, **kurio visuotinio atšilimo potencialas yra mažesnis**;
- (37) naudojant fakelių deginimą kaip dujų išleidimo alternatyvą, reikia, kad metanas fakelais būtų sudeginamas efektyviai. Dėl šios priežasties taip pat turėtų būti nustatytas deginimo efektyvumo reikalavimas tais atvejais, kai fakelių deginimas yra leistinas. Taip pat turėtų būti reikalaujama naudoti **automatinio uždegiklio ar** budėjimo degiklių, kurie įsideda patikimiau, nes jiems nedaro poveikio vėjas;
- (38) metano išleidimui atgal į gręžinį, naudojimui veiklos vietoje arba tiekimui į rinką visada turėtų būti teikiama pirmenybė prieš fakelių deginimą, taigi ir prieš dujų išleidimą. Dujų išleidimą atliekantys operatoriai turėtų pateikti kompetentingoms institucijoms įrodymą, kad metano nebuvo įmanoma nei išleisti atgal į gręžinį, nei sunaudoti veiklos vietoje ar tiekti rinkai, nei sudeginti fakelais, o fakelus deginantys operatoriai turėtų pateikti kompetentingoms institucijoms įrodymą, kad nebuvo įmanoma metano išleisti atgal į gręžinį, naudoti veiklos vietoje ar tiekti rinkai;

- (39) operatoriai turėtų nedelsdami pranešti kompetentingoms institucijoms apie svarbius dujų išleidimo ir fakelų deginimo įvykius ir kasmet turėtų pateikti išsamesnes visų tokių įvykių ataskaitas. Jie taip pat turėtų užtikrinti, kad naudojama įranga ir įtaisai atitiktų [...] **Europos standartus arba, jei tokių standartų nėra, tarptautinius standartus. Jei nėra tinkamų Europos standartų, Komisija turėtų apsvarstyti galimybę pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 paprašyti atitinkamų Europos standartizacijos organizacijų priimti standartus. Todėl Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl tokių standartų įtraukimo ir jų taikymo nustatymo;**
- (40) dėl metano išmetimo iš neveikiančių, **laikinais užsandarintų, visam laikui užsandarintų ir apleistų** naftos ir dujų gręžinių kyla rizika visuomenės sveikatai, saugai ir aplinkai. Todėl stebėsenos, **įskaitant kiekybinį vertinimą ir slėgio stebėseną, kai gręžinio žiotyse esama tokios stebėsenos įrangos**, ir duomenų teikimo prievolės turėtų būti toliau taikomos ir turėtų būti regeneruota ir išvalyta tų gręžinių ir gręžviečių aplinka. Tokiais atvejais pagrindinį vaidmenį turėtų atlikti valstybės narės, visų pirma rengdamos inventorinius aprašus ir išmetamo metano kiekio mažinimo planus;
- (40a) **neveikiančių, laikinais užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių, esančių valstybių narių teritorijose, skaičius labai skiriasi, o kai kuriose valstybėse narėse šių gręžinių tankumas yra labai didelis. Todėl toms valstybėms narėms, kurių teritorijose yra labai daug gręžinių, turėtų būti leidžiama taikyti labiau laipsnišką požiūrį vykdant įsipareigojimus, susijusius su visų neveikiančių, laikinais užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių, esančių jų teritorijose arba priklausančių jų jurisdikcijoms, inventorinių aprašų sudarymu ir jų atnaujinimu, kad būtų užtikrintas su šių gręžinių inventoriniais aprašais susijusių išlaidų ir administracinės naštos proporcingumas;**

- (40b) operatoriai arba, kai tinkama, licencijų savininkai arba savininkai turėtų sumažinti metano nuotėkį iš grėžinių iki žemiausio praktiškai įmanomo lygio, t. y. iki tokio lygio, kad tolesnio nuotėkio mažinimo sąnaudos būtų itin neproporcingos tokio į atmosferą išmetamo metano kiekio sumažinimo teikiama naudai. Pagrįstas nuotėkio mažinimo priemonių įgyvendinamumas turėtų būti persvarstomas atsižvelgiant į naujas žinias ir technologijų pokyčius. Vertinant, ar laikas, sąnaudos ir pastangos būtų itin neproporcingos tolesnio metano nuotėkio sumažinimo teikiamai naudai, reikėtų atsižvelgti į geriausią praktiką, suderinamą su svarstomomis remonto operacijomis, taip pat į bendras pastangas, kurių gali imtis Sąjungos lygiu siekiant sumažinti metano nuotėkį iš kitų šaltinių energetikos sektoriuje;
- (40c) iš turimų mokslinių matyti, kad metano nuotėkio iš atviroje jūroje esančių grėžinių potencialas pasiekti paviršių mažėja su vandens gyliu ir kad giliau esančio nuotėkio potencialas pasiekti atmosferą yra mažesnis, kadangi jis yra absorbuojamas arba oksiduojasi jam kylant vandens stovyme. Moksliniai tyrimai rodo, kad įprastomis sąlygomis metanas nepasiekia paviršiaus iš didesnio nei 150 m vandens gylio. Tačiau ypatingomis aplinkybėmis, pavyzdžiui, įvykus sprogimui naftos ir dujų operacijų metu, esant natos nuotėkiams arba hidratams, metanas gali tam tikru lygmeniu pasiekti atmosferą neit ir iš didesnio gylio. Poveikio aplinkai vertinimai, atlikti prieš grėžimą, gali rodyti tokias situacijas, kai metanas gali nutekėti į atmosferą, arba tokios sąlygos gali susidaryti atsitiktinai vykdant operacijas. Atsižvelgiant į tai, kad išteklių, reikalingi atviroje jūroje esantiems grėžiniams tirti ir intervenciniams veiksams vykdyti, yra didesni, palyginti su sausumoje esančiais grėžiniais ir kitomis energetikos sektoriaus dalimis, ir kad tie išteklių didėja didėjant vandens gyliui ir atstumui nuo kranto, reikėtų apsvarstyti galimybę netaikyti šiame reglamente nustatytoms pareigoms atviroje jūroje nuo 200 metrų iki 700 metrų vandens gylyje esantiems grėžiniams, išskyrus atvejus, kai yra dokumentais patvirtinta metano nutekėjimo migravimo į atmosferą rizika;

- (41) ES ŠESD apskaitos duomenimis, anglių kasyklos yra didžiausias atskiras metano išmetimo šaltinis Sąjungos energetikos sektoriuje. 2019 m. anglių sektoriaus tiesiogiai išmetamas metano kiekis sudarė 31 proc. viso išmetamo metano kiekio – jis beveik prilygo iškastinių gamtinių dujų ir naftos sektorių bendrai procentinei tiesiogiai išmetamo metano kiekio daliai (33 proc.);
- (42) šiuo metu nėra konkrečių visos Sąjungos taisyklių dėl anglių sektoriuje išmetamo metano kiekio ribojimo, nors yra daug prieinamų tokio metano išmetimo mažinimo technologijų. Nėra Sąjungos ar tarptautinio stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo standarto, skirto konkrečiai anglių sektoriui. Sąjungoje anglių pramonės išmetamo metano kiekio duomenys įeina į valstybių narių išmetamo ŠESD kiekio ataskaitas, o požeminių kasyklų duomenys taip pat įtraukiami į Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registrą, sukurtą Reglamentu (EB) Nr. 166/2006¹³;
- (43) metano išmetimas visų pirma siejamas su požeminės kasybos veikla, tiek veikiančiose, tiek apleistose kasyklose¹⁴. Veikiančiose požeminėse kasyklose metano koncentracija ore nuolat kontroliuojama, nes tai yra sveikatos ir saugos rizikos veiksnys. Požeminėse anglių kasyklose didžioji dalis metano išmetama per naudojamą ventiliacijos ir drenažo arba degazavimo sistemas – tai du pagrindiniai būdai metano koncentracijai kasyklos ortakiuose mažinti;

13 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro sukūrimo ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvas 91/689/EEB ir 96/61/EB (OL L 33, 2006 2 4).

14 (2020) N. Kholod et al *Global methane emissions from coal mining to continue growing even with declining coal production*, Journal of Cleaner Production, Volume 256, 120489.

(44) sustabdžius gavybos veiklą, iš uždarytos arba apleistos kasyklos toliau išsiskiria metanas, vadinamas apleistų kasyklų metanu. Toks metanas paprastai išmetamas iš aiškių taškinių šaltinių, tokių kaip ventilacijos šachtos ar slėgio mažinimo angos. Didinant klimato srities užmojus ir energijos gamyboje pereinant prie mažesnio anglies dioksido pėdsako energijos šaltinių, Sąjungoje iš apleistų kasyklų išmetamo metano kiekis gali didėti. Vertinama, kad net po dešimties metų nuo kasybos darbų pabaigos iš neužtvindytų kasyklų toliau išsiskiria metanas, kurio kiekis siekia apie 40 proc. kiekio, užfiksuoto kasyklos uždarymo metu¹⁵. Be to, iš apleistų kasyklų išmetamo metano tvarkymas tebėra nenuoseklus dėl visoje ES esančių skirtingų nuosavybės ir eksploataavimo teisių **ir pareigų**. Todėl valstybės narės turėtų sudaryti uždarytų ir apleistų **požeminių anglių [...] kasyklų, kuriose veikla nutraukta nuo ... [50 metų iki šio reglamento įsigaliojimo dienos]** turto inventorinius aprašus, ir tada jos arba nustatytos atsakingosios šalys privalėtų įrengti įtaisus išmetamam metano kiekiui matuoti;

15 (2020) N. Kholod et al *Global methane emissions from coal mining to continue growing even with declining coal production*, Journal of Cleaner Production, Volume 256, 120489.

- (45) Sąjungoje veikiančiose atvirosiose anglių kasyklose yra išgaunamas lignitas ir išmetama mažiau metano negu požeminėse anglių kasyklose. **Lignito kasyklos ES daugiausia yra atvirosios kasyklos, išskyrus vienoje valstybėje narėje esančią vieną požeminę lignito kasyklą.** Sąjungos ŠESD apskaitos duomenimis, 2019 m. iš veikusių atvirųjų anglių kasyklų išmesta 166 kilotonos (kt) metano, o iš požeminių anglių kasyklų – 828 kt metano¹⁶. Iš atvirųjų anglių kasyklų išmetamo metano kiekio matavimas yra sudėtingas dėl tokių kasyklų išsidėstymo dideliame plote. Dėl šios priežasties, nors ir yra technologijų¹⁷, iš atvirųjų kasyklų išmetamas metano kiekis matuojamas retai. Iš atvirųjų kasyklų išmetamo metano kiekis gali būti nustatomas naudojant savituosius anglių baseinų išmetamųjų teršalų faktorius¹⁸, o dar tiksliau – savituosius kasyklos arba anglių telkinio išmetamųjų teršalų faktorius, nes anglių baseinuose yra telkinių, kuriuose metano kiekis skiriasi¹⁹. Išmetamųjų teršalų faktoriai gali būti nustatomi išmatuojant klodo, kurio ėminiai paimami iš žvalgomųjų gręžinių kernų, dujų kiekį²⁰. Todėl kasyklų operatoriai turėtų atlikti atvirosiose anglių kasyklose išmetamo metano kiekio [...] **kiekybinį įvertinimą** naudodami tokius išmetamųjų teršalų faktorius;
- (46) todėl kasyklų operatoriai turėtų atlikti iš požeminių anglių kasyklų ventiliacijos šachtų išmetamo metano nepertraukiamąjį matavimą ir kiekio nustatymą, taip pat drenažinėse išleidžiamo ir fakelais sudeginamo metano kiekio nepertraukiamąjį matavimą, o dėl atvirųjų anglių kasyklų turėtų naudoti savituosius išmetamųjų teršalų faktorius. Jie turėtų pateikti tuos duomenis kompetentingoms institucijoms;

16 Energetikos sektoriuje išmetamo metano duomenys kilotonomis (kt), išskaidyti pagal išmetimo šaltinio kategoriją, Europos aplinkos agentūros 2021 m. balandžio mėn. pateikti ES vardu pagal UNFCCC.

17 *Best Practice Guidance for Effective Management of Coal Mine Methane at National Level: Monitoring, Reporting, Verification and Mitigation*, ECE Energy Series No. 71, UNECE 2021 (leidinys rengiamas).

18 *2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories* (IPCC gairės dėl nacionalinės ŠESD apskaitos).

19 Bilans Zasobow Złoz Kopalni, stan na 31.12.2020, [Surowce mineralne](http://Surowce.mineralne.pgi.gov.pl) (pgi.gov.pl) (valstybės geologiniams ištekliams skirta interneto svetainė).

20 *Best Practice Guidance for Effective Management of Coal Mine Methane at National Level: Monitoring, Reporting, Verification and Mitigation*, ECE Energy Series No. 71, UNECE 2021 (leidinys rengiamas).

- (47) sumažinti išmetamą metano kiekį šiuo metu labiausiai galima požeminėse veikiančiose ir uždarytose arba apleistose anglių kasyklose. Iš veikiančių ir uždarytų ar apleistų atvirųjų kasyklų išmetamo metano kiekio veiksmingo mažinimo galimybės šiuo metu yra ribotos dėl technologinių priežasčių. Tačiau, siekiant remti būsimus tokio išmetamo metano kiekio mažinimo technologijų mokslinius tyrimus ir plėtrą, turėtų būti vykdoma efektyvi ir išsami tokio metano išmetimo masto stebėseną, duomenų teikimas ir tikrinimas;
- (48) **veikiančios** požeminės kasyklos yra energinių anglių arba koksinių anglių kasyklos. Energinės akmens anglis daugiausia naudojamos kaip energijos šaltinis, o koksinės anglis – kaip kuras ir reagentas plieno gamyboje. Išmetamo metano kiekio matavimo, duomenų teikimo ir tikrinimo reikalavimai turėtų būti taikomi ir koksinių anglių, ir energinių anglių kasykloms. **Išmetamo metano kiekio mažinimas turėtų būti vykdomas laipsniškai nutraukiant dujų išleidimą ir fakelių deginimą;**
- (49) [...] **išmetamo metano kiekio matavimo, duomenų teikimo ir tikrinimo reikalavimai turėtų būti taikomi ir** uždarytoms ar apleistoms požeminėms anglių kasykloms. **Kalbant apie metano išmetimo tose kasyklose mažinimą,** [...] nors užtvindymas gali sustabdyti metano išmetimą tose kasyklose, [...] tai nėra sistemingai daroma ir tai kelia tam tikrą riziką aplinkai. Dujų išleidimas ir fakelių deginimas šiose kasyklose taip pat turėtų būti laipsniškai nutrauktas. Dėl galimybių ribotumo, kurį lemia geologinės aplinkos sąlygos, ir dėl aplinkosauginių aspektų neįmanoma rasti vieno visais atvejais tinkamo sprendimo iš apleistų požeminių anglių kasyklų išmetamam metano kiekiui mažinti²¹, todėl valstybės narės turėtų parengti savus išmetamo metano kiekio mažinimo planus, atsižvelgdamos į minėtus suvaržymus ir į apleistų kasyklų metano kiekio mažinimo technines galimybes;

21 *Best Practice Guidance for Effective Methane Recovery and Use from Abandoned Mines* (UNECE, 2019) (Veiksmingo apleistų kasyklų metano regeneravimo ir panaudojimo geriausios praktikos rekomendacijos).

(50) [...]²²[...]

(51) Sąjunga yra priklausoma nuo importo: importuojama 70 proc. joje suvartojamų akmens anglių, 97 proc. joje suvartojamos naftos ir 90 proc. joje suvartojamų iškastinių gamtinių dujų. Neturima tikslių žinių apie metano išmetimo, susijusio su Sąjungoje suvartojama iškastinių išteklių energija, tačiau vykstančio trečiosiose valstybėse, mastą, kilmės šaltinius ar pobūdį;

(52) išmetamo metano sukiamas visuotinio atšilimo efektas yra tarpvalstybinio masto problema. Nors kai kurios valstybės, gaminančios energiją iš iškastinių išteklių, pradeda vidaus priemonėmis mažinti savo energetikos sektoriuose išmetamą metano kiekį, **operatoriams, importuojantiems į Sąjungą iškastinių išteklių energiją, [...] netaikomas joks susijęs reguliavimas šios energijos kilmės šalyje.** Tokiems operatoriams reikia aiškių paskatų, kad jie imtųsi veiksmų dėl metano išmetimo, vykstančio dėl jų veiklos, todėl skaidri informacija apie išmetamą metano kiekį turėtų būti prieinama rinkoms;

22 [...]

(53) [...]²³[...]

(54) [...]²⁴[...]

(55) [...]²⁵[...]

23 [...]
24 [...]
25 [...]

(56) [...] ²⁶[...]

(57) [...]

(58) todėl iš importuotojų, į Sąjungą importuojančių iškastinių išteklių energiją, turėtų būti reikalaujama teikti valstybėms narėms informaciją apie su išmetamo metano kiekio matavimu, duomenų teikimu ir mažinimu susijusias priemones, kurių imasi eksportuotojai, visų pirma, reguliavimo arba savanoriškų priemonių taikymą jų išmetamam metano kiekiui kontroliuoti, įskaitant tokias priemones kaip nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimai arba metano dujų išleidimo ir fakelų deginimo kontrolės ir ribojimo priemonės. Matavimo ir duomenų teikimo lygiai, nustatomi importuotojams taikomuose informacijos reikalavimuose, atitinka tuos lygius, kurie bus privalomi Sąjungos operatoriams pagal šį reglamentą, kaip išdėstyta 24–26 ir 46 konstatuojamosiose dalyse. Toks informacijos apie metano išmetimo kontrolės priemonės reikalavimas nesudaro didesnės naštos negu atitinkami reikalavimai Sąjungos operatoriams;

26 [...]

- (59) valstybės narės turėtų perduoti tą informaciją Komisijai. Remiantis ta informacija, Sąjungoje turėtų būti sukurta ir tvarkoma iškastinių išteklių energijos importo į Sąjungą skaidrumui skirta duomenų bazė, kurioje būtų pateikiami išsamūs duomenys, ar eksportuojančios bendrovės yra prisijungusios prie Naftos ir dujų sektorių partnerystės dėl metano (OGMP) (naftos ir dujų bendrovių atveju) ir ar jos laikosi lygiaverčio, tarptautiniu mastu arba Sąjungoje pripažinto standarto (anglių pramonės bendrovių atveju), jei toks standartas bus nustatytas. Tokia informacija turėtų parodyti eksportuojančių valstybių bendrovių įsipareigojimus dėl savo išmetamo metano kiekio matavimo, duomenų teikimo ir tikrinimo pagal UNFCCC trečios pakopos duomenų teikimo metodus. Tokia skaidrumui skirta duomenų bazė būtų informacijos šaltinis iškastinių išteklių energiją į Sąjungą importuojantiems importuotojams, priimančioms pirkimo sprendimus, taip pat kitiems suinteresuotiesiems subjektams ir visuomenei. Tokioje skaidrumui skirtoje duomenų bazėje taip pat turėtų būti parodytos Sąjungos bendrovių ir iškastinių išteklių energiją į Sąjungą eksportuojančių bendrovių pastangos matuoti savo išmetamą metano kiekį, teikti duomenis apie jį ir jį mažinti. Į ją taip pat turėtų būti įtraukta informacija apie metano kiekio matavimo, duomenų teikimo ir išmetamo kiekio mažinimo reguliavimo veiksmus valstybėse, kuriose gaminama energija iš iškastinių išteklių;
- (60) be to, Sąjunga turėtų sukurti [...] taršos metanu stebėsenos **pasaulinę** priemonę, kuri teiktų informacijos apie daug metano išmetančių šaltinių sukeltą taršos mastą bei dažnumą ir jų vietą. Taip turėtų būti toliau skatinama siekti realių ir įmanomų įrodyti rezultatų, Sąjungos bendrovėms ir iškastinių išteklių energiją į Sąjungą tiekiančioms bendrovėms įgyvendinant metano išmetimo reguliavimo reikalavimus ir veiksmingus išmetamo kiekio mažinimo veiksmus. Naudojantis tokia priemone turėtų būti telkiami duomenys, gauti iš kelių sertifikuotų duomenų ir paslaugų teikėjų, įskaitant ES kosmoso programos „Copernicus“ komponentą ir IMEO. Ši priemonė turėtų suteikti informacijos Komisijai palaikant dvišalius dialogus su atitinkamomis valstybėmis, siekiant svarstyti įvairius numatomus išmetamo metano kiekio mažinimo politikos ir priemonių scenarijus;

- (61) **skaidrumui skirta metano duomenų bazė ir taršos metanu stebėsenos pasaulinė priemonė** [...], taikomos kartu, turėtų didinti skaidrumą pirkėjams, kad jie galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl tiekimo šaltinių, ir turėtų gerinti galimybes plačiau įgyvendinti išmetamo metano kiekio mažinimo sprendimus visame pasaulyje. Be to, tos priemonės turėtų suteikti papildomų paskatų tarptautinėms bendrovėms pradėti laikytis tarptautinių išmetamo metano kiekio matavimo ir duomenų teikimo standartų (pvz., OGMP) arba pradėti taikyti veiksmingas išmetamo kiekio matavimo, duomenų teikimo ir mažinimo priemones. Šios priemonės kuriamos kaip laipsniško importui taikomų priemonių griežtinimo pagrindas. Todėl Komisija turėtų būti įgaliota iš dalies keisti arba papildyti importuotojams taikomus duomenų teikimo reikalavimus. Be to, Komisija turėtų įvertinti tų priemonių įgyvendinimą ir, jeigu atrodys tikslinga, teikti pasiūlymus dėl peržiūros, kad nustatytų griežtesnes priemones importuotojams ir įsitikintų, kad trečiosiose valstybėse narėse taikomos panašaus veiksmingumo lygio priemonės išmetamam metano kiekiui stebėti, pranešti, tikrinti ir mažinti. Atliekant šį vertinimą reikėtų atsižvelgti į IMEO atliekamą darbą, įskaitant metano susidarymo indeksą, skaidrumui skirtą duomenų bazę ir pasaulinę taršos metanu stebėsenos priemonę. Jeigu Komisija manytų, kad yra tikslinga griežtinti importui taikomas priemones, būtų itin svarbu, kad ji, atlikdama parengiamąjį darbą, tinkamai konsultuotųsi, įskaitant konsultavimąsi su atitinkamomis trečiosiomis valstybėmis;
- (61a) **siekiant užtikrinti suderintą požiūrį, grindžiamą bendra specifikacija, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kurie atitiktų šio reglamento reikalavimus ir kuriais būtų išvengta dubliavimosi su esamais tinkamais Europos arba tarptautiniais standartais ir prieštaravimo jiems. Jei nėra tokių tinkamų [...] standartų, Komisija turėtų apsvarstyti galimybę pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 paprašyti atitinkamų Europos standartizacijos organizacijų priimti tokius standartus;**

- (62) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad už šio reglamento pažeidimus būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos, galinčios apimti baudų ir periodinių baudų skyrimą, ir turėtų imtis visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad tos sankcijos būtų įgyvendinamos. Kad sankcijos turėtų reikšmingą atgrasomąjį poveikį, jos turėtų būti tinkamos atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, galimą naudą atitinkamam operatoriui ir aplinkai daromos žalos ir **poveikio žmonių saugumui bei visuomenės sveikatai** pobūdį ir dydį. Skiriant sankcijas derėtų tinkamai atsižvelgti į atitinkamo pažeidimo pobūdį, sunkumą ir trukmę. Sankcijos turėtų būti skiriamos proporcingai ir laikantis Sąjungos ir nacionalinės teisės, įskaitant taikytinas procedūrinės apsaugos priemones ir Pagrindinių teisių chartijos principus;
- (63) siekiant užtikrinti didesnę nuoseklumą, turėtų būti pateiktas atitinkamų rūšių pažeidimų, už kuriuos turėtų būti skiriamos sankcijos, sąrašas. Siekiant padėti nuosekliau taikyti sankcijas, turėtų būti nustatyti nebaigtiniai orientaciniai bendri sankcijų taikymo kriterijai. Sankcijų atgrasomasis poveikis turėtų būti sustiprintas suteikiant galimybę skelbti informaciją, susijusią su valstybių narių skirtomis sankcijomis [...] ²⁷ [...] ²⁸, **su sąlyga, kad tuo atveju, kai sankcijos skiriamos fiziniams asmenims, yra laikomasi Sąjungos teisės aktų dėl asmens duomenų apsaugos;**

27 [...]
 28 [...]

- (64) dėl nuostatų, kuriomis reikalaujama nustatant tarifus atsižvelgti į reguliuojamųjų operatorių investicijas, turėtų būti iš dalies pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/942²⁹, pavedant Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai (ACER) užduotį pateikti prieinamą rodiklių ir susijusių atskaitos verčių rinkinį, kad būtų galima palyginti palyginamų projektų investicines vieneto išlaidas, susijusias su išmetamo metano kiekio matavimu, **stebėseną**, duomenų teikimu, **tikrinimu** ir mažinimu;
- (65) siekiant nustatyti dujų išleidimo ir fakelų deginimo koksinių anglių kasyklose laipsniško nutraukimo proceso elementus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant metano dujų išleidimo iš koksinių anglių kasyklų ventiliacijos šachtų apribojimus. Be to, kad būtų galima, jei reikės, reikalauti papildomos informacijos iš importuotojų, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nuostatomis, kuriomis iš dalies keičiami arba papildomi informacijos, kurią turi teikti importuotojai, reikalavimai. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

29 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/942, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (OL L 158, 2019 6 14).

- (66) siekiant užtikrinti vienodas įgyvendinimo sąlygas, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 291 straipsnį Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti išsamias taisykles dėl bendrų ataskaitų formų. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011³⁰;
- (66a) kad būtų įgyvendinti šio reglamento tikslai ir prisidėta prie Pasauliniame išipareigojime dėl metano nustatyto tikslo iki 2030 m. 30 % sumažinti pasaulyje išmetamo metano kiekį, Europos Sąjunga turėtų apsvarstyti galimybę šiame reglamente nustatytus reikalavimus taikyti ir importui iš trečiųjų šalių. Ne vėliau kaip [12 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo dienos] Europos Komisija turėtų pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl galimo šiame reglamente nustatytų reikalavimų taikymo išplėtimo poveikio energijos tiekimo grandinei ir iškastinio kuro, importuojamo į Sąjungą, gamybai. Rengdama ataskaitą, Europos Komisija ypatingą dėmesį turėtų skirti metano kiekio mažinimo potencialui, pasekmėms energijos kainoms, energijos tiekimo saugumui ir energijos išteklių prieinamumui ES rinkoje. Atsižvelgdama į tos ataskaitos rezultatus, šio reglamento peržiūros metu Komisija turėtų apsvarstyti galimybę pateikti atitinkamus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais šio reglamento ir jo reikalavimų bei standartų taikymo sritis būtų atitinkamai išplėsta įtraukiant atitinkamų gaminių importą į Sąjungą vykdančius asmenis;**

30 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (67) operatoriams ir kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteiktas pagrįstas laikotarpis, per kurį jie galėtų atlikti reikiamus parengiamuosius veiksmus, kad atitiktų šio reglamento reikalavimus;
- (68) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio tikslo matavimo, **stebėsenos**, duomenų teikimo, tikrinimo ir šio kiekio mažinimo, valstybės narės negali pasiekti veikdamos pavieniui ir kadangi dėl siūlomo veiksmo masto to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

1 skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl Sąjungos energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio tikslaus matavimo, **kiekybinio vertinimo, stebėsenos**, duomenų apie jį teikimo ir tikrinimo, taip pat dėl išmetamo metano kiekio mažinimo, įskaitant nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimus, **remonto pareigas** ir taikomus dujų išleidimo bei fakelų deginimo apribojimus. Šiuo reglamentu taip pat nustatomos taisyklės dėl priemonių, kuriomis užtikrinamas informacijos apie išmetamą metano kiekį, susijusį su į Sąjungą importuojama iškastinių išteklių energija, skaidrumas.
2. Šis reglamentas taikomas:
 - a) naftos ir iškastinių gamtinių dujų [...] žvalgymui ir gavybai, **įskaitant neveikiančius, laikinai užsandarintus, visam laikui užsandarintus ir apleistus gręžinius ir** iškastinių gamtinių dujų surinkimą ir apdorojimą;
 - b) **iškastinių gamtinių dujų ir (arba) dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių** perdavimui, skirstymui (**išskyrus/.../ matavimo sistemas galutiniuose vartojimo taškuose ir vartotojų atšakas tarp skirstymo tinklo ir matavimo sistemos**), požeminėms dujų saugykloms ir [...] **suskystintų dujų** [...] terminalams[...];
 - c) požeminių ir atvirųjų anglių kasyklų, uždarytų **požeminių anglių kasyklų** ir apleistų požeminių anglių kasyklų eksploatavimui.
3. Šis reglamentas taikomas metano išmetimui už Sąjungos ribų, kai tai susiję su importuotojui taikomais reikalavimais pateikti informaciją, skaidrumui skirta metano duomenų baze ir taršos metanu stebėsenos priemone.

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) išmetamas metano kiekis – visas metano kiekis, tiesiogiai išmetamas iš visų komponentų, kurie yra potencialūs metano išmetimo šaltiniai, dėl tikslinio ar nenumatyto dujų išleidimo, nevisiško sudeginimo fakelais arba iš kitų komponentų, įskaitant netyčinius nuotėkius;
- 1a) **perdavimas – perdavimas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB³¹ 2 straipsnio 3 punkte [nuoroda bus pakeista pagal šiuo metu svarstomą pasiūlymą dėl išdėstymo nauja redakcija];**
- 2) perdavimo sistemos operatorius – **perdavimo sistemos operatorius, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB³² 2 straipsnio [...] 4 punkte [nuoroda bus pakeista pagal šiuo metu svarstomą pasiūlymą dėl išdėstymo nauja redakcija];**
- 2a) **skirstymas – skirstymas, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 5 punkte [nuoroda bus pakeista pagal šiuo metu svarstomą pasiūlymą dėl išdėstymo nauja redakcija];**
- 3) skirstymo sistemos operatorius – **skirstymo sistemos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio [...] 6 punkte [nuoroda bus pakeista pagal šiuo metu svarstomą pasiūlymą dėl išdėstymo nauja redakcija];**
- 4) operatorius – fizinis arba juridinis asmuo, kuris eksploatuoja arba kontroliuoja tam tikrą turtą arba, jei tai numatyta nacionalinės teisės aktuose, kuriam yra suteikti ekonominiai įgaliojimai spręsti turto eksploatavimo techninius klausimus;

31 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/55/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 94).

32 [...]

- 5) kasyklos operatorius – fizinis arba juridinis asmuo, kuris eksploatuoja arba kontroliuoja anglių kasyklą arba, jei tai numatyta nacionalinės teisės aktuose, kuriam yra suteikti ekonominiai įgaliojimai spręsti anglių kasyklos eksploatavimo techninius klausimus;
- 5a) komponentas – bet kokia įrangos, naudojamos su nafta ar dujomis susijusios veiklos vietose arba infrastruktūroje, dalis ar elementas, kuris galėtų būti nevaldomųjų išmetamųjų teršalų arba metano išleidimo šaltinis, įskaitant vožtuvus, jungtis ir junges, atvirąsias linijas, slėgio mažinimo vožtuvus, prieigos liukus, indų sienelės arba [...] antžeminius ar požeminius vamzdynus, bet tuo neapsiribojant;**
- 5b) veiklos vieta – tam tikru mastu tarpusavyje susijusių komponentų rinkinys, kaip turto dalis, įskaitant cisternų kompleksą, kompresorinę, perdirbimo įmonę, perdavimo stotį, vamzdyno segmentą, vamzdyno tinklą ar suskystinimo įrenginį, bet tuo neapsiribojant;**
- 6) tikrinimas – tikrintojo vykdoma veikla vertinant operatorių ir kasyklų operatorių pateiktų ataskaitų atitiktį reikalavimams;
- 7) tikrintojas – juridinis asmuo, [...] kuris vykdo tikrinimo veiklą ir yra akredituotas nacionalinės akreditacijos įstaigos pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008, arba, nedarant poveikio to reglamento 5 straipsnio 2 dalies taikymui, tikrinimo išvados pateikimo metu kitaip įgaliotas fizinis asmuo;
- 7a) kiekybinis vertinimas – operacijos išmetamo metano kiekiui nustatyti remiantis tiesioginiais matavimais ir [...], jei tai neįmanoma, remiantis [...] kitais metodais, pavyzdžiui, modeliavimo priemonėmis ir kitais išsamiais inžineriniais skaičiavimais arba tokiais metodais derinant;**
- 8) šaltinis – komponentas ar geologinis darinys, iš kurio metanas yra tikslingai arba dėl nenumatytų priežasčių, protarpiais arba nuolat išskiriamas į atmosferą;

- 9) turtas – verslo ar veiklos vienetas, kuris gali būti sudarytas iš kelių gamybinių objektų ar vietų, įskaitant turtą, kurio eksploatacinę kontrolę vykdo operatorius (eksploatuojamas turtas), ir turtą, kurio eksploatacinės kontrolės operatorius nevykdo (neeksploatuojamas turtas);
- 10) išmetamųjų teršalų faktorius – koeficientas, kuriuo kiekybiškai išreiškiamas išmetamas arba pašalinamas dujų kiekis, tenkantis veiklos vienetui, [...] nustatomas **arba** remiantis matavimo duomenų imtimi, **arba kitais metodais, pavyzdžiui, modeliavimo priemonėmis ir išsamiais inžineriniais skaičiavimais**, iš kurių apskaičiuojant vidurkį gaunamas reprezentatyvus tam tikram veiklos lygiui būdingas dujų išmetimo lygis nustatytomis eksploatacinėmis sąlygomis;
- 11) bendrasis išmetamųjų teršalų faktorius – standartizuotas kiekvieno tipo išmetimo šaltiniams nustatytas išmetamųjų teršalų faktorius, gaunamas iš apskaitos duomenų ar duomenų bazių, tačiau bet kuriuo atveju nepatikrintas tiesioginiais matavimais;
- 12) savitasis išmetamųjų teršalų faktorius – išmetamųjų teršalų faktorius, gautas tiesioginiais matavimais;
- 13) tiesioginis matavimas – išmetamo metano kiekio **matavimas** šaltinyje, atliekamas naudojant skaičiavimo **prietaisus, leidžiančius gauti patikimus parametrų įverčius, reikalingus norint kiekybiškai įvertinti išmetamo metano kiekį** [...];
- 14) veiklos vietoje išmetamas metano kiekis – iš visų **visai veiklos vietai** [...] priskiriamų šaltinių išmetamas metano kiekis;
- 15) matavimas veiklos vietos lygmeniu – [...] matavimas, **kuriuo visapusiškai fiksuojama metano išmetimo padėtis visoje veiklos vietoje, [...] vamzdyno tinklo atveju įskaitant** [...] **išmetimo iš tokio tinklo segmentų padėtis**, paprastai atliekamas naudojant jutiklius, montuojamus ant mobilios platformos, pavyzdžiui, transporto priemonėse, bepiločiuose orlaiviuose, orlaiviuose, laivuose ir palydovuose, arba matavimas kitais būdais, kuriais visapusiškai fiksuojama išmetimo padėtis visoje veiklos vietoje;
- 16) įmonė – fizinis arba juridinis asmuo, vykdamas bent vieną iš toliau išvardytų [...] **veiklos rūšių**: [...] naftos ir iškastinių gamtinių dujų išteklių [...] žvalgyimas ir gavyba, iškastinių gamtinių dujų surinkimas ir apdorojimas, dujų perdavimas, skirstymas ir laikymas požeminėse saugyklose, [...] be kita ko, **kiek tai susiję su suskystintomis dujomis** [...];

- 17) nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimas – tyrimas, kuriuo nustatomas [...] ir **aptinkamas metano nuotėkio šaltinis ir kiti nenumatyti išmetamo metano kiekiai [...]**;
- 17a) I tipo [...] nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimas – nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimas, kurį atliekant minimali aptikimo riba ir minimali nuotėkio riba yra 7000 milijoninių dalių arba [...] 17 [...] gramų per valandą [...];
- 17b) [...] II tipo [...] nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimas – nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimas, kurį atliekant, antžeminių komponentų atveju minimali aptikimo riba yra [...] 10 [...] milijoninių dalių arba [...] 0,15 [...] gramo per valandą, o minimali nuotėkio riba – [...] 500 [...] milijoninių dalių arba [...] 1 [...] gramas [...] per valandą, požeminių komponentų ir jūroje virš jūros lygio esančių komponentų atveju minimali aptikimo riba yra 3000 milijoninių dalių arba 5 gramai per valandą, o jūroje žemiau jūros lygio ir po dugnu esančių komponentų atveju minimali aptikimo riba yra 7000 milijoninių dalių arba 17 gramų per valandą;
- 17c) gavybos vieta – vieta, kurioje iš po žemės išgaunamos iškastinės dujos arba nafta ir kurioje neatliekamas [...] apdorojimas;
- 17d) apdorojimas – procesai, naudojami iškastinėms dujoms ir naftai apdoroti, pvz., iškastinių dujų ir naftos atskyrimas nuo gavybai naudojamo vandens;
- 17e) nuotėkių aptikimo rodiklis – santykinis nuotėkių, nustatytų atliekant II tipo nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimą, skaičius visuose komponentuose, kuriuose gali įvykti nuotėkis, per tam tikrą laikotarpį;
- 17f[...]) sustabdymas – situacija, kai, esant normalioms veikimo sąlygoms, [...] veiklos vieta arba jos komponentų dalis sustabdoma ir nevykdoma veikla ir kai prieš pradėdant remonto ir techninės priežiūros darbus reikia visiškai arba iš dalies sumažinti slėgį;

- 18) (dujų) išleidimas – **tiesioginis** nesudegusio metano išleidimas į atmosferą, kuris gali būti tikslinis, atliekamas vykdant tam tikrus procesus ar veiklą arba naudojant tam skirtus įtaisus, arba nenumatytas, įvykstantis dėl įrangos trikties arba dėl nepalankių geologinės aplinkos sąlygų;
- 19) fakelų deginimas – kontroliuojamas metano deginimas, atliekamas jam pašalinti naudojant specialų tokio deginimo įtaisą;
- 20) ekstremalioji situacija – laikina, nenumatyta, nedažna situacija, kurioje metano išmetimas yra neišvengiamas ir būtinas siekiant išvengti [...] didelio neigiamo poveikio žmonių saugai, visuomenės sveikatai ar aplinkai, išskyrus situacijas, susidariusias dėl toliau išvardytų įvykių arba su jais susijusias:
- a) jeigu operatorius neįdiegia pakankamo pajėgumo įrangos, tinkamos eksploatuoti pagal numatytąjį arba faktinį gavybos lygį ir slėgį;
 - b) jeigu operatorius neriboja gavybos tais atvejais, kai gavybos lygis viršija atitinkamos įrangos ar surinkimo sistemos pajėgumą, nebent tokios perteklinės gavybos priežastis būtų tolesnėse proceso grandyse susiklosčiusi ekstremalioji situacija, įrangos triktis ar neplaninis remontas ir tai truktų ne ilgiau kaip aštuonias valandas po to, kai pranešama apie tolesnės grandies nepakankamo pajėgumo problemą;
 - c) kai vykdoma planinė techninė priežiūra;
 - d) kai priežastis yra operatoriaus aplaidumas;
 - e) kai įvyksta kartotinių tos pačios įrangos trikčių, t. y. keturis ar daugiau kartų per praėjusias 30 dienų;
- 21) triktis – staigus, neišvengiamas įrangos veikimo sutrikimas ar gedimas, kurio operatorius negali pagrįstai kontroliuoti ir kuris reikšmingai sutrikdo darbą, išskyrus veikimo sutrikimą ar gedimą, kurio vienintelė priežastis ar viena iš priežasčių yra netinkama techninė priežiūra, neatsargus valdymas ar kitoks įrangos veikimo sutrikimas ar gedimas, kurio būtų buvę galima išvengti;

- 22) įprastinis fakelų deginimas – fakelų deginimas vykdamas įprastą naftos ar iškastinių gamtinių dujų gavybą ir neturint pakankamos infrastruktūros ar nesant palankių geologinių sąlygų, kad būtų galima įleisti metaną atgal į gręžinį, panaudoti jį vietoje arba tiekti jį rinkai;
- 23) fakelas – įtaisas su degikliu, naudojamas metanui deginti;
- 23a) sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumas – metano, kuris sunaikinamas arba pašalinamas pasibaigus degimui, masės dalis, palyginti su į fakelus patenkančio metano kiekiu;**
- 24) neveikiantis gręžinys – naftos arba dujų **žvalgybos ar gamybos** gręžinys ar gręžvietė **sausumoje arba jūroje**, kuriuose išteklių žvalgyimo ar gamybos veikla sustabdyta ir nevykdoma bent vienus metus; **Tai [...] neapima laikinai užsandarintų, visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių, kaip apibrėžta šiame reglamente [...];**
- 24a) visam laikui užsandarintas ir apleistas gręžinys – naftos arba dujų gręžinys ar gręžvietė sausumoje arba jūroje, kuri buvo užsandarinta ir į kurią nebebus vėl patenkama ir iš kurios buvo pašalinti visi su gręžiniu susiję įrenginiai, o veikla nutraukta laikantis reguliavimo reikalavimų, ir kai galima pateikti IV priede nurodytus dokumentus, kuriais tinkamai įrodoma, kad iš to gręžinio ar gręžvietės metanas neišmetamas [...];**
- 24b) laikinai užsandarintas gręžinys – naftos arba dujų gręžinio ar gręžvietės veiklos vieta sausumoje arba jūroje, kurioje [...] įrengtos gręžinio užtvaros [...], vis dar įrengta gręžinio galvutė ir į gręžinį vis dar galima patekti;**
- 25) aplinkos išvalymas – užteršto vandens ir dirvožemio išvalymo procesas;
- 26) aplinkos regeneravimas – procesas, kurį atliekant ties gręžiniu ar gręžvietėje atkuriamos dirvožemio ir augmenijos sąlygos, panašios į tas, kurios buvo iki natūralių sąlygų sutrikdymo;

- 27) anglių kasykla – vieta, kurioje yra vykdoma arba anksčiau vykdyta anglių kasyba, įskaitant žemės sklypus, iškasas, požeminius koridorius, šachtas, šlaitus, tunelius ir kasinius, konstrukcijas, patalpas, įrangą, mašinas ir įrankius, esančius žemės paviršiuje ar po žeme ir naudojamus darbui arba sukuriamus darbo procese išgaunant lignitą, subbitumines anglis, bitumines anglis ar antracitą iš jų natūralių telkinių žemėje bet kokiomis priemonėmis arba metodais, įskaitant ir anglių paruošiamąjį apdorojimą prieš jas išgaunant;
- 28) veikianti anglių kasykla – anglių kasykla, kurios pajamų didžioji dalis uždirbama kasant lignitą, subbitumines anglis, bitumines anglis arba antracitą ir kuriai tinka bent viena iš šių sąlygų:
- a) vyksta kasyklos plėtra;
 - b) per praėjusias 90 dienų kasykloje išgauta anglių;
 - c) veikia kasyklos ventiliatoriai.
- 29) požeminė anglių kasykla – kasykla, kurioje anglis išgaunamos kasant požeminius tunelius iki anglių klodo, iš jo anglis kasamos požemine kasybos įranga, kaip antai pjovimo mašinomis ir ištisinės kasybos ar kasybos trumpais arba ilgais blokais mašinomis, ir po to iškeliamos į žemės paviršių;
- 30) atviroji anglių kasykla – anglių kasykla, kurioje anglis yra arti žemės paviršiaus ir gali būti išgaunamos pašalinus paviršinius uolienų ir dirvožemio sluoksnius;
- 31) ventiliacijos šachta – vertikalus kanalas, kuriuo į požemį įleidžiama šviežio oro arba iš požeminės anglių kasyklos pašalinamas metanas ir kitos dujos;
- 32) drenažinė – stotis, kurioje surenkamas metanas iš anglių kasyklos dujų drenažo sistemos;
- 33) drenažo sistema – sistema, kuri gali apimti kelis metano išmetimo šaltinius ir kurią naudojant daug metano turinčios dujos pašalinamos iš anglių klodo ar aplinkinių uolienų sluoksnių ir transportuojamos į drenažinę;

- 34) po kasybos vykdoma veikla – iškasus anglis ir iškėlus jas į žemės paviršių vykdoma veikla, įskaitant anglių tvarkymą, apdorojimą, laikymą ir transportavimą;
- 35) nepertraukiamasis matavimas – matavimas, atliekamas matuoklio rodmenis užfiksuojant bent kartą per minutę;
- 36) ventiliuojamame ore esantis metanas – metanas, išskiriamas iš anglių klodo ir kitų sluoksnių, kuriuose yra dujų, patenkantis į ventiliuojamą orą ir galiausiai išleidžiamas iš ventiliacijos šachtos;
- 37) anglių telkinys – žemės plotas, kuriame yra pakankamai [...] didelė anglių **koncentracija ir jų kiekis**, nustatomi pagal atitinkamos valstybės narės geologinių naudingųjų iškasenų dokumentavimo metodiką;
- 38) uždaryta anglių kasykla – anglių kasykla [...], **kurioje anglių gavyba yra sustabdyta ir nenumatoma jos vykdyti ateityje [...], kuri yra uždaryta pagal taikomus licencijavimo reikalavimus ar kitas taisykles ir kuriai [...]** operatorius, [...] savininkas arba licencijos savininkas **vis dar turi galiojantį leidimą [...]**;
- 39) apleista anglių kasykla – anglių kasykla, **kurioje anglių gavyba yra sustabdyta, [...]** bet kurios operatorius, savininkas arba licencijos savininkas negali būti laikomas **privalančiu vykdyti pareigas pagal galiojantį leidimą**, arba kuri nebuvo uždaryta laikantis reikalavimų;
- 39aa) alternatyvus apleistos anglių kasyklos naudojimas – popaviršinės kasyklos infrastruktūros ir anglių kasybos įrangos naudojimas kitais tikslais nei anglių gavyba, įskaitant geoterminės ir šiluminės energijos kaupimo projektų užtvindytose kasyklose plėtrą ir hidroenergijos įrenginius neužtvindytose kasyklose;**
- 39a) anglių kasybos įranga uždarytoje arba apleistoje anglių kasykloje – bet kokia įranga, kuri tebėra susieta su sluoksniais, kuriuose yra metano, įskaitant ventiliacijos kanalus ir drenažo vamzdžius, bet tuo neapsiribojant [...];**

- 40) koksinių anglių kasykla – kasykla, kurios ne mažiau kaip 50 proc. vidutinės produkcijos per paskutinius trejus metus, kurių duomenis turimi, sudarė koksinės akmens anglys, apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1099/2008³³ B priede;
- 41) importuotojas – fizinis arba juridinis asmuo [...], kuris vykdydamas komercinę veiklą pateikia [...] **dujas, naftą arba anglį** iš trečiosios valstybės Sąjungos rinkai [...], **įskaitant bet kurį Sąjungoje įsisteigusį fizinį ar juridinį asmenį, [...] paskirtą atlikti veiksmus ir formalumus, kurių reikalaujama pagal šio reglamento 5 skyrių;**
- 42) Europos standartas – standartas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 punkto b papunktyje;**
- 43) tarptautinis standartas – standartas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 punkto a papunktyje.**

3 straipsnis

Reguliuojamųjų operatorių sąnaudos

1. Nustatydamos arba patvirtindamos [...] tarifus arba metodikas, kurias turi taikyti perdavimo sistemos operatoriai, skirstymo sistemos operatoriai, SGD terminalų operatoriai arba kitos reguliuojamosios įmonės, įskaitant, kai taikoma, ir požeminių dujų saugyklų operatorius, reguliavimo institucijos atsižvelgia į jų patirtas išlaidas ir padarytas investicijas siekiant vykdyti pareigas pagal šį reglamentą, tiek, kiek **jos yra patirtos ir padarytos veikiant efektyviai ir skaidriai. [...] Reguliavimo institucijos gali naudoti 2 dalyje nurodytas investicines vieneto išlaidas, kad palygintų operatorių patirtas išlaidas.**

33 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos (OL L 304, 2008 11 14, p. 1).

2. Kas trejus metus Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) parengia ir viešai paskelbia rodiklių ir susijusių atskaitos verčių rinkinį, pagal kurį būtų galima palyginti palyginamų projektų investicines vieneto išlaidas, susijusias su išmetamo metano kiekiu matavimu, **stebėseną**, duomenų teikimu, **tikrinimu** ir mažinimu. **Atitinkamos reguliavimo institucijos ir reguliuojamieji operatoriai pateikia ACER visus šiam palyginimui reikalingus duomenis.**

2 skyrius

Kompetentingos institucijos ir nepriklausomas tikrinimas

4 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar daugiau kompetentingų institucijų, atsakingų už šio reglamento taikymo stebėseną ir užtikrinimą.

Valstybės narės praneša Komisijai tų kompetentingų institucijų pavadinimus ir kontaktinius duomenis iki... [..]**6 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos**]. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie bet kokius kompetentingų institucijų pavadinimų ar kontaktinių duomenų pasikeitimus.

2. Komisija viešai paskelbia kompetentingų institucijų sąrašą ir jį reguliariai atnaujina.
3. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos turėtų šiame reglamente nustatytoms pareigoms vykdyti tinkamus įgaliojimus ir išteklius.

5 straipsnis

Kompetentingų institucijų užduotys

1. Kompetentingos institucijos imasi reikiamų priemonių užtikrinti šio **reglamento** laikymąsi **vykdydamos jame konkrečiai joms nustatytas užduotis** [..].
2. Operatoriai ir kasyklų operatoriai teikia kompetentingoms institucijoms visą pagalbą, reikalingą šiame reglamente nurodytoms kompetentingų institucijų užduotims atlikti arba palengvinti, visų pirma kiek tai susiję su patekimu [..] į **veiklos vietas**, dokumentų ar duomenų įrašų patekimu **ir, jei veiklos vieta yra jūroje, transportu į veiklos vietą ir iš jos**.

3. Siekdamas užtikrinti šio reglamento laikymąsi, kompetentingos institucijos **gali bendradarbiauti** tarpusavyje ir su Komisija, o prireikus ir su trečiųjų valstybių institucijomis. Komisija [...] **sudaro** kompetentingų institucijų tinklą, kad būtų skatinamas bendradarbiavimas, sudarant reikiamus susitarimus dėl keitimosi informacija, **stebėsenos, reguliavimo, atitikties** ir keitimosi geriausios praktikos pavyzdžiais ir suteikiant galimybių konsultuotis.
4. Kai ataskaitos turi būti viešai skelbiamos pagal šį reglamentą, kompetentingos institucijos jas viešina nemokamai tam skirtoje interneto svetainėje ir laisvai prieinamu, parsisiųsti bei redaguoti **netinkamu (tik skaitymo)** formatu.

Kai informacija turi likti konfidenciali pagal Direktyvos 2003/4/EB 4 straipsnį **arba kai tai būtina pagal Sąjungos teisės aktus dėl asmens duomenų apsaugos**, kompetentingos institucijos nurodo tos neskelbiamos informacijos pobūdį ir jos neskelbimo priežastį.

6 straipsnis

Patikrinimai

1. Kompetentingos institucijos atlieka periodinius patikrinimus, [...] kurių metu tikrina, kaip operatoriai arba kasyklų operatoriai laikosi šiame reglamente nustatytų reikalavimų. **Laikydamosi 2 ir 3 dalių, [...] kompetentingos institucijos gali nuspręsti dėl periodinių patikrinimų aprėpties ir dažnumo remdamosi su kiekviena veiklos vieta susijusios rizikos, pavyzdžiui, rizikos aplinkai, žmonių saugai ir visuomenės sveikatai, taip pat nustatytų šio reglamento pažeidimų, vertinimu.** Pirmasis patikrinimas atliekamas ne vėliau kaip ... [...] **21 mėnuo po šio reglamento įsigaliojimo dienos**].
2. Patikrinimai, kai tinka, apima patikras vietoje arba auditus vietoje, dokumentų ir duomenų įrašų tikrinimą dėl atitikties šio reglamento reikalavimams, išmetamo metano aptikimo ir koncentracijos matavimus ir bet kokius tolesnius kompetentingos institucijos arba jos vardu atliekamus veiksmus siekiant tikrinti ir skatinti veiklos vietų [...] atitiktį šio reglamento reikalavimams.

Kai atliekant patikrinimą nustatomas šiurkštus šio reglamento reikalavimų pažeidimas, kompetentingos institucijos, kaip 5 dalyje nurodytos ataskaitos dalį, pateikia pranešimą dėl taisomųjų veiksmų su **aiškiai nustatytais terminais, kurių** privalo imtis atitinkamas operatorius arba kasyklos operatorius. **Kaip alternatyvą, kompetentingos institucijos gali nuspręsti nurodyti operatoriui arba kasyklos operatoriui per vieną mėnesį nuo patikrinimo pabaigos pateikti joms patvirtinti taisomuosius veiksmus, skirtus nustatytiems pažeidimams pašalinti. Tokie veiksmai įtraukiami į 5 dalyje nurodytą ataskaitą.**

3. Po 1 dalyje nurodyto pirmojo patikrinimo kompetentingos institucijos parengia planinių patikrinimų programas, **grindžiamas rizikos vertinimu**. Intervalas tarp patikrinimų nustatomas remiantis rizikos aplinkai, **žmonių saugumui ir visuomenės sveikatai** įvertinimu ir negali būti ilgesnis kaip [...] **penkeri** metai. Jei atliekant patikrinimą nustatomas šiurkštus šio reglamento reikalavimų pažeidimas, paskesnis patikrinimas turi būti atliktas per vienus metus.
4. **Nedarant poveikio periodiniams patikrinimams, [...]** kompetentingos institucijos atlieka [...] patikrinimus:
 - a) tirdamos pagrįstus skundus, nurodytus 7 straipsnyje, ir reikalavimų neatitikties atvejus kuo greičiau po tos dienos, kurią kompetentingos institucijos sužinojo apie tokius skundus ar neatitiktį;
 - b) **kai kompetentingos institucijos mano, kad tai aktualu, siekdamos įsitikinti, kad atliktas nuotėkio remontas arba komponentų pakeitimas pagal 14 straipsnį ir kad poveikio švelninimo priemonės buvo įgyvendintos laikantis 18, 22 ir 26 straipsnių.**

5. Po kiekvieno patikrinimo kompetentingos institucijos parengia ataskaitą, kurioje aprašomas patikrinimo teisinis pagrindas, atlikti procedūros etapai, atitinkami nustatyti faktai ir rekomendacijos [...] operatoriui arba kasyklos operatoriui dėl tolesnių veiksmų. **Kai tinkama, kompetentingos institucijos gali parengti vieną ataskaitą, apimančią kelis to paties operatoriaus arba kasyklos operatoriaus komponentų, turto ar veiklos vietų patikrinimus, jeigu tokie patikrinimai atliekami tuo pačiu patikrinimo laikotarpiu.**

Ta ataskaita pateikiama atitinkamam operatoriui **arba kasyklos operatoriui** ir paskelbiama viešai per du mėnesius nuo patikrinimo dienos. Jeigu ataskaita parengta nagrinėjant skundą, pateiktą pagal 7 straipsnį, kompetentingos institucijos, kai ta ataskaita viešai paskelbiama, apie tai praneša skundo pateikėjui.

Tą ataskaitą kompetentingos institucijos viešai skelbia [...] **pagal** Direktyvos 2003/4/EB 7 **straipsnį**. Kai informacijai [...] **taikoma išimtis** [...] pagal Direktyvos 2003/4/EB 4 straipsnį, kompetentingos institucijos ataskaitoje nurodo tos neskelbiamos informacijos pobūdį ir jos neskelbimo priežastį.

6. **Valstybės narės gali sudaryti oficialius susitarimus su atitinkamomis Sąjungos agentūromis ar kitomis tinkamomis įstaigomis, jei tokių yra – dėl specialistų ekspertinių paslaugų teikimo, kad kompetentingoms institucijoms būtų padedama vykdyti pagal šį straipsnį joms priskirtas funkcijas. Pagal šią dalį įstaiga nelaikoma tinkama, jeigu jos objektyvumas gali būti pažeistas dėl interesų [...] konflikto.**

7[...]. [...] **Jei 5 dalyje nurodytoje patikrinimo ataskaitoje padaroma išvada, kad operatoriai arba kasyklų operatoriai nesilaiko šio reglamento reikalavimų, operatoriai ir kasyklų operatoriai imasi visų būtinų veiksmų užtikrinti, kad jų veikla atitiktų šį reglamentą. Veiksmų imamasi per kompetentingų institucijų [...] nustatytą laikotarpį.**

Kompetentingoms institucijoms teikiami skundai

1. Bet kuris fizinis arba juridinis asmuo [...] gali pateikti kompetentingoms institucijoms raštišką skundą **dėl operatorių ar kasyklų operatorių galimai įvykdyto šio reglamento reikalavimų pažeidimo.**
2. Skundai turi būti tinkamai pagrįsti ir juose turi būti pateikta pakankamai įtariamo pažeidimo įrodymų [...].
3. Išaiškėjus, kad skunde pateiktų įrodymų nepakanka tyrimui pagrįsti, kompetentingos institucijos praneša skundo pateikėjui apie priežastis, dėl kurių nusprendžia neatlikti tyrimo. **Ši dalis netaikoma, kai nepakankamai pagrįsti skundai yra teikiami kartotinai, ir todėl kompetentinga institucija mano, kad jais yra piktnaudžiuojama.**
4. Nedarant poveikio taisyklių taikymui pagal nacionalinę teisę **ir 3 dalį**, kompetentingos institucijos informuoja skundo pateikėją apie procedūros eigą ir, kai tinka, jį informuoja apie tinkamas alternatyvias teisių gynimo formas, kaip antai galimybę kreiptis į nacionalinius teismus ar pasinaudoti bet kuria kita nacionaline arba tarptautine skundų nagrinėjimo procedūra.
5. Nedarant poveikio taisyklių taikymui pagal nacionalinę teisę, remdamosi panašiomis procedūromis, kompetentingos institucijos nustato ir viešai paskelbia orientacinius sprendimų dėl skundų priėmimo terminus.

Tikrinimo veikla ir tikrinimo išvada

1. Tikrintojai įvertina išmetamo metano kiekio ataskaitų, kurias jiems pateikė operatoriai arba kasyklų operatoriai pagal šį reglamentą, atitiktį reikalavimams. Jie įvertina ataskaitų atitiktį šiame reglamente nustatytiems reikalavimams ir peržiūri visus naudotus duomenų šaltinius ir metodikas siekdami įvertinti jų patikimumą, įtikimumą ir tikslumą, visų pirma šiuos aspektus:
 - a) išmetamųjų teršalų faktorių pasirinkimą ir taikymą;
 - b) metodikas, skaičiavimus, ėminių ėmimą, statistinių skirstinių sudarymą ir reikšmingumo lygius, pagal kuriuos nustatomas išmetamas metano kiekis;
 - c) bet kokią netinkamo matavimo ar duomenų pateikimo riziką;
 - d) operatorių arba kasyklų operatorių taikomas kokybės kontrolės ar kokybės užtikrinimo sistemas.

2. Vykdydami 1 dalyje nurodytą tikrinimo veiklą, tikrintojai naudojami [...] išmetamo metano kiekio **matavimo**, kiekybinio vertinimo [...] **ir poveikio mažinimo specifikacijomis, nustatomomis pagal [...] 29a straipsnį**. Iki tos dienos, kurią [...] **nustatomos specifikacijos, operatoriai ar kasyklų operatoriai tikrinimo veiklos tikslais tikrintojams teikia informaciją apie operatorių naudojamus atitinkamus standartus arba metodologijas**.

Tikrintojai gali atlikti patikras vietoje siekdami nustatyti naudojamų duomenų šaltinių ir metodikų patikimumą, įtikimumą ir tikslumą.

3. Kai, baigę vertinimą, pagrįstai įsitikina, kad išmetamo metano kiekio ataskaita atitinka šio reglamento reikalavimus, tikrintojai pateikia tikrinimo išvadą, kurioje patvirtinama išmetamo metano kiekio ataskaitos atitiktis reikalavimams ir apibūdinamas atliktas tikrinimo darbas.

Tikrintojai pateikia tikrinimo išvadą tik jeigu iš patikimų, įtikimų ir tikslių duomenų bei informacijos galima pakankamai užtikrintai nustatyti išmetamą metano kiekį ir jeigu ataskaitoje pateikti duomenys dera su apskaičiuotais duomenimis, yra išsamūs ir juose nėra neatitikimų.

Jeigu atlikus vertinimą padaroma išvada, kad išmetamo metano kiekio ataskaita neatitinka šio reglamento reikalavimų, tikrintojai apie tai informuoja operatorių arba kasyklos operatorių, **ir pateikia jiems pagrįstą grįžtamąją informaciją, remdamiesi pripažintais standartais.**

[...] Operatorius arba kasyklos operatorius nedelsdamas tikrintojui pateikia patikslintą išmetamo metano kiekio ataskaitą.

4. Operatoriai ir kasyklų operatoriai teikia tikrintojams visą pagalbą, reikalingą tikrinimo veiklai vykdyti arba palengvinti, visų pirma sudaro sąlygas patekti į **veiklos vietas** [...] ir pateikia dokumentus ar duomenų įrašus.

[...]

Tikrintojų nepriklausomumas ir akreditavimas arba leidimų jiems suteikimas

1. Tikrintojai turi būti nepriklausomi nuo operatorių ir kasyklų operatorių ir turi vykdyti pagal šį reglamentą privalomą veiklą viešojo intereso labui. Todėl nei tikrintojas, nei to paties teisės subjekto dalis negali būti operatorius ar kasyklos operatorius, operatoriaus ar kasyklos operatoriaus savininkas arba operatoriui ar kasyklos operatoriui priklausantis subjektas, taip pat tikrintojai negali su operatoriais ar kasyklų operatoriais turėti ryšių, kurie galėtų turėti įtakos jų nepriklausomumui ir nešališkumui.
2. Tikrintojai, **kurie yra juridiniai asmenys**, turi būti akredituoti nacionalinės akreditacijos įstaigos pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008.
- 2a. **Šio reglamento tikslais [...] tikrintojai akredituojami pagal [...] Reglamentą (EB) Nr. 765/2008 [...].**
3. Tais atvejais, kai šiame reglamente nėra konkrečių nuostatų dėl tikrintojų akreditavimo, taikomos atitinkamos Reglamento (EB) Nr. 765/2008 nuostatos.
- 3a. **Šio reglamento tikslais valstybė narė gali nuspręsti suteikti leidimus tikrintojams, kurie yra fiziniai asmenys. Suteikti leidimus šiems tikrintojams turi būti pavedama nacionalinei institucijai, kuri nėra pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 4 straipsnio 1 dalį paskirta nacionalinė akreditavimo įstaiga.**
- 3b. **Jei valstybė narė nusprendžia pasinaudoti 3a dalyje numatyta galimybe, ji užtikrina, kad atitinkama nacionalinė institucija atitiktų šio reglamento reikalavimus, ir pateikia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms visus patvirtinamuosius dokumentus, būtinus tikrintojų, kuriems ji suteikia leidimus pagal 3a dalį, kompetencijai patikrinti [...].**

Informacijos naudojimas ir dalijimasis ja [...]

1. [...] **Vertintojai, kompetentingos institucijos ir Komisija, vykdydami savo pareigas ir įgaliojimus pagal šį reglamentą, atsižvelgia į aktualią tarptautiniu mastu prieinamą [...] informaciją [...], visų pirma susijusią su:**
 - a) išmetamo metano kiekio duomenų agregavimu taikant tinkamus statistinius metodus;
 - b) [...] metodikų ir statistikos procesų, bendrovių naudojamų kiekybiniais išmetamo metano kiekio duomenims gauti, **tvirtinimu**;
 - c) duomenų agregavimo ir analizės metodikų rengimu pagal mokslo ir statistikos gerąją praktiką, kad būtų užtikrintas didesnis išmetamo metano kiekio įverčių tikslumas, tinkamai apibūdinant neapibrėžtį;
 - d) [...] pateiktų duomenų, agreguotų pagal pagrindinį šaltinį ir pagal duomenų teikimo lygį [...] skelbimu, laikantis konkurencijos ir konfidencialumo reikalavimų;
 - e) nustatytų faktų apie reikšmingus duomenų šaltinių neatitikimus pranešimu [...].
2. Komisija gali pateikti Tarptautiniam išmetamo metano kiekio stebėjimo centrui **viešai prieinamus** išmetamo metano kiekio duomenis, kuriuos jai pateikė kompetentingos institucijos pagal šį reglamentą.

[...]

3 skyrius

Metano išmetimas naftos ir dujų sektoriuose

11 straipsnis

Taikymo sritis

Šis skyrius taikomas 1 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytai [...] **Sąjungoje** vykdomai veiklai.

12 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Ne vėliau kaip ... [**18** [...] mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] operatoriai pateikia kompetentingoms institucijoms ataskaitą, kurioje pateikiamas iš šaltinio išmetamo metano, apskaičiuoto naudojant **bent** bendruosius [...] visiems šaltiniams taikomus išmetamųjų teršalų faktorius, **kiekybinis vertinimas**. **Operatoriai gali nuspręsti tame etape pateikti ataskaitą pagal 2 dalies reikalavimus.**
2. Ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] operatoriai kompetentingoms institucijoms taip pat pateikia ataskaitą, kurioje pateikiami [...] eksploatuojamo turto duomenys apie iš šaltinio išmetamo metano **kiekybinį vertinimą** [...]. Teikiant šio lygio ataskaitą, savitiesiems išmetamųjų teršalų faktoriams, naudojamiems atlikti išmetamo metano **kiekybinį vertinimą** [...], nustatyti gali būti atliekamas matavimas šaltinyje ir imami ėminiai.
3. Ne vėliau kaip ... [36 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o paskui kiekvienais metais ne vėliau kaip [...] **gegužės 31 d.** operatoriai pateikia kompetentingoms institucijoms ataskaitą, kurioje pateikiami eksploatuojamo turto duomenys apie [...] iš šaltinio išmetamo metano **kiekybinį vertinimą**, nurodytą 2 dalyje, kartu su išmetamo metano kiekio matavimo veiklos vietos lygmeniu duomenimis, taip [...] **užtikrinant tikslesnį** [...] pagal veiklos vietą agreguotų šaltinio lygmens skaičiavimų duomenų vertinimą.

Prieš pateikdami ataskaitas kompetentingoms institucijoms, operatoriai užtikrina, kad šioje dalyje nurodytos ataskaitos būtų įvertintos tikrintojo, ir prideda tikrinimo išvadą, pateiktą pagal 8 ir 9 straipsnius.

4. Ne vėliau kaip ... [36 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] įmonės, įsisteigusios Sąjungoje, **valstybės narės, kurioje yra turtas**, kompetentingoms institucijoms pateikia ataskaitą, kurioje pateikiami neeksploatuojamo turto duomenys apie [...] iš šaltinio išmetamo metano **kiekybinį vertinimą, jeigu apie tai operatorius nepranešė vykdydamas 2 dalyje nustatytą pareigą**. Teikiant šio lygio ataskaitą, savitiesiems išmetamųjų teršalų faktoriams, naudojamiems išmetamam kiekiui apskaičiuoti, nustatyti gali būti atliekamas matavimas šaltinyje ir imami ėminiai.
5. Ne vėliau kaip ... [48 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip [...] **gegužės 31 d.** įmonės, įsisteigusios Sąjungoje, pateikia **valstybės narės, kurioje yra turtas**, kompetentingoms institucijoms ataskaitą, kurioje pateikiami neeksploatuojamo turto duomenys apie iš šaltinio išmetamo metano [...] **kiekybinį vertinimą**, kaip nustatyta 4 dalyje, **jeigu apie tai operatorius nepranešė vykdydamas 3 dalyje nustatytą pareigą**, kartu su išmetamo metano kiekio matavimo veiklos vietos lygmeniu duomenimis, kad būtų galima įvertinti ir patikrinti pagal veiklos vietą agreguotus šaltinio lygmens skaičiavimų duomenis.

Prieš pateikdamos duomenis kompetentingoms institucijoms, įmonės užtikrina, kad šioje dalyje nurodytos ataskaitos būtų įvertintos tikrintojo, ir prideda tikrinimo išvadą, pateiktą pagal 8 ir 9 straipsnius.

6. Pagal šį straipsnį teikiamos ataskaitos apima paskutinių kalendorinių metų, kurių duomenys turimi, laikotarpį ir į jas įtraukiama bent ši informacija:
 - a) metano išmetimo šaltinio tipas ir vieta;
 - b) duomenys pagal detalizuotą [...] išmetimo šaltinio tipą;
 - c) išsami informacija apie kiekybinio vertinimo metodikas [...];

- d) visas išmetamas metano kiekis, susijęs su eksploatuojamu turtu;
- e) neeksploatuojamo turto nuosavybės dalis ir dėl jo išmetamas metano kiekis, padaugintas iš tos nuosavybės dalies;
- f) subjektų, kuriems priklauso neeksploatuojamo turto eksploatacinė kontrolė, sąrašas.

Komisija įgyvendinimo aktais nustato ataskaitų šabloną, skirtą 2, 3, 4 ir 5 dalyse nurodytoms ataskaitoms rengti, **atsižvelgdama į elektroninio ataskaitų apie išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį teikimo pagal UNFCCC bendrąsias ataskaitų lenteles (BAL) [...] ir naujausius [...] Naftos ir dujų sektorių partnerystės dėl metano (OGMP) techninių gairių dokumentus ir ataskaitų šablonus.** Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 32 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros. [...] **Kol bus priimti atitinkami įgyvendinimo aktai, operatoriai [...] atitinkamai pradinės, vidurinės ir galutinės grandžių operacijoms[...] gali naudoti naujausius OGMP techninių gairių dokumentus ir ataskaitų šablonus.[...]**

- 7. 3 ir 5 dalyse nurodytiems matavimams veiklos vietos lygmeniu atlikti naudojamos [...] **tinkamos kiekybinio vertinimo** technologijos, **atsižvelgiant į grynąją ekonominę naudą ir naudą aplinkai. [...]**
- 8. Jeigu tarp išmetamo kiekio, nustatyto taikant šaltinio lygmens metodus, ir kiekio, gauto atlikus matavimą veiklos vietos lygmeniu, yra reikšmingų neatitikimų, [...] **atitinkamai operatoriai ar įmonės turi pagrįsti tokius neatitikimus. Jeigu neatitikimų atsirado ne dėl netikrumo, susijusio su naudota kiekybinio vertinimo technologija, kompetentinga institucija [...] gali prašyti per [...] tos [...] kompetentingos institucijos nustatytą pagrįstą ir ne ilgesnį kaip 6 mėnesių laikotarpį atlikti papildomus matavimus.**

9. **Tiesioginis** išmetamo metano kiekio matavimas **arba kiekybinis vertinimas** dujų infrastruktūroje atliekamas [...] **naudojantis** [...] **29a straipsnyje** [...] **nustatytomis specifikacijomis**. Kol tokios [...] **metodologijos bus nustatytos, geriausia praktika, nustatyta vykdant Sąjungos arba pagal Jungtinių Tautų aplinkos programą bendrai finansuojamas matavimo kampanijas, gali** [...] **padėti operatoriams atlikti šaltinio lygmens matavimus**.
10. Kai informacija lieka konfidenciali pagal **Europos Parlamento ir Tarybos** direktyvą (ES) 2016/943 [...] ³⁴, operatoriai ataskaitoje nurodo neatskleistos informacijos pobūdį ir jos neatskleidimo priežastį.
11. Kompetentingos institucijos šiame straipsnyje nurodytas ataskaitas per tris mėnesius po to, kai jas pateikia operatoriai, padaro prieinamas visuomenei ir Komisijai pagal 5 straipsnio 4 dalį.

13 straipsnis

Bendroji išmetamo metano kiekio mažinimo prievolė

Operatoriai imasi visų poveikio **švelninimo priemonių** [...], kad vykdydami savo veiklą išvengtų metano išmetimo ir iki minimumo sumažintų išmetamą metano kiekį.

34 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/943 dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ir atskleidimo (OL L 157, 2016 6 15).

Nuotėkio aptikimas ir remontas

1. Ne vėliau kaip ... [...] **9 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos**] operatoriai kompetentingoms institucijoms pateikia nuotėkio aptikimo ir remonto programą, kurioje išsamiai apibūdinamas [...] **tyrimų ir veiklos**, numatomų vykdyti pagal šio straipsnio, I priedo 1 ir 2 dalių ir atitinkamų [...] **specifikacijų, nustatytų pagal 29a straipsnio 1 dalį**, reikalavimus, **turinys, įskaitant konkrečius tvarkaraščius. Jei padaroma kokių nors nuotėkio aptikimo ir remonto programos pakeitimų, [...] operatoriai kompetentingoms institucijoms kuo greičiau vėl pateikia programą.**

Kompetentingos institucijos gali iš operatoriaus reikalauti iš dalies pakeisti tą programą, atsižvelgiant į šio reglamento reikalavimus.

2. Ne vėliau kaip ... [...] **12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos**] operatoriai [...] **inicijuoja** visų [...] atitinkamų komponentų, už kuriuos yra atsakingi, **II tipo nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio** tyrimą pagal 1 dalyje nurodytą nuotėkio aptikimo ir remonto programą.

Po to [...] **I ir [...] II tipų** nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimai [...] **atliekami tokiu dažnumu:**

- a) **antžeminių ir požeminių komponentų, išskyrus skirstomuosius tinklus, atveju, [...] skirstomųjų tinklų ir jūroje esančių komponentų, įskaitant esančius po jūros dugnu, atveju: laikantis I priedo 1 dalyje nurodyto mažiausio dažnumo;**
- b) **visų kitų komponentų atveju: [...] I tipo [...] nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimai atliekami kas [...] šešis mėnesius, o [...] II tipo [...] nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimai atliekami kas [...] dvylika mėnesių.**

[...]

- 2a. Operatoriai, gavę kompetentingų institucijų patvirtinimą, vietoj I tipo nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimo gali pasirinkti atlikti II tipo nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimą.**

Vietoj nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimų arba kartu su jais operatoriai gali naudoti nuolatinės stebėsenos sistemas, jei:

- a) kompetentingos institucijos patvirtina jų naudojimą pagal 1 dalyje nurodytą nuotėkio aptikimo ir remonto programą;**
- b) matavimas atliekamas kiekvieno potencialaus išmetamųjų teršalų šaltinio lygmeniu ir**
- c) [...] nuolatinės stebėsenos sistemos atitinka 3 ir 4 dalyse nustatytas minimalias [...] ribas ir I priedo 2 dalyje nustatytus reikalavimus.**

- 2aa (naujas). Jei operatoriai, išgaunantys ar apdorojantys iškastines gamtines dujas ar naftą pateikia įrodymus, grindžiamus ankstesnių penkerių metų matavimais, kad nuteka mažiau nei 1 % jų komponentų, tam tikrų komponentų, kuriuose nebuvo nustatyta nuotėkio, NARP tyrimai gali būti atliekami skirtingu dažnumu su sąlyga, kad tai patvirtino kompetentingos institucijos ir kad:**

- a. visų komponentų apdorojimo vietose atveju I tipo NARP tyrimai atliekami bent kas 12 mėnesių;**
- b. bent 25 % visų komponentų apdorojimo vietose atveju II tipo NARP tyrimai atliekami kas 12 mėnesių, užtikrinant, kad visi komponentai būtų patikrinami kas 48 mėnesius;**

- c. visų komponentų gavybos vietose atveju I tipo NARP tyrimai atliekami bent kas 36 mėnesius;
- d. visų komponentų gavybos vietose atveju II tipo NARP tyrimai atliekami bent kas 60 mėnesių.

Jei nuotėkių, aptiktų atliekant tyrimus pagal pirmą pastraipą, skaičius yra didesnis nei 1 %, operatoriui taikomos pareigos pagal 2 ir 2a dalis.

3. Atlikdami [...] tyrimus [...] operatoriai naudoja [...] aptikimo prietaisus [...], kurių minimali aptikimo riba [...] yra tokia:

a[...]) [...] I tipo [...] nuotėkio nustatymo ir remonto poreikio tyrimo atveju: [...] 7 000 ppm arba [...]17[...] gramų metano per valandą esant standartinei temperatūrai ir slėgiui [...], laikantis gamintojo nustatytų eksploatavimo ir techninės priežiūros specifikacijų;

b[...]) [...] II tipo [...] nuotėkio nustatymo ir remonto poreikio tyrimo atveju:

i) 10 ppm arba [...] 0,15 [...] gramo metano per valandą antžeminių komponentų atveju;

ii) [...] 3 000 [...] ppm arba [...] 5 [...] gramai metano per valandą požeminių komponentų ir jūroje virš jūros lygio esančių komponentų atveju;

iii) [...] 7 000 [...] ppm arba [...] 17 [...] gramų per valandą jūroje žemiau jūros lygio ir po jūros dugnu esančių komponentų atveju esant standartinei temperatūrai ir slėgiui, laikantis gamintojo nustatytų eksploatavimo ir techninės priežiūros specifikacijų.

4. Operatoriai remontuoja arba pakeičia visus komponentus, kurie, kaip nustatyta, išmeta [...] bent:

a) [...] nustatoma atlikus I tipo [...] nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimą: [...] [...] 7 000 [...] ppm arba [...] 17 [...] gramų ar daugiau metano per valandą esant standartinei temperatūrai ir slėgiui;

b) [...] nustatoma atlikus II tipo [...] nuotėkio nustatymo ir remonto poreikio tyrimą:

i) [...]500[...] ppm arba [...] 1 [...] gramą ar daugiau metano per valandą antžeminių komponentų atveju;

ii) [...]3 000[...] ppm arba [...]5[...] gramus metano per valandą požeminių komponentų ir jūroje virš jūros lygio esančių komponentų atveju;

iii) [...]7 000[...] ppm arba [...]17[...] gramų per valandą jūroje žemiau jūros lygio ir po jūros dugnu esančių komponentų atveju esant standartinei temperatūrai ir slėgiui.

4a. 4 dalyje [...] nurodyti komponentai taisomi arba pakeičiami iš karto po nuotėkio aptikimo arba kuo greičiau po to, bet **pirmas taisymas arba pakeitimas** atliekamas ne vėliau kaip per penkias dienas nuo nuotėkio aptikimo, o **visiškas remontas – ne vėliau kaip per 30 dienų**. Operatoriai pirmenybę teikia remontui didesnio nuotėkio atveju.

[...] Jei suremontuoti ar pakeisti komponentų nepavyksta ar neįmanoma pirmuoju bandymu per penkias dienas arba jei operatorius iš anksto numato, kad per 30 dienų jų visiškai suremontuoti nepavyks dėl saugos, administracinių ar techninių priežasčių, operatorius pateikia to įrodymus ir nustato remonto grafiką, kaip nustatyta [...] Ia priede, ne vėliau kaip per [...]15[...] dienų nuo nuotėkio aptikimo. [...]Remonto [...] grafike pateikiami visi būtini įrodymai, pagrindžiantys tokį sprendimą atidėti remontą. Remonto grafiku turi būti užtikrinama, kad poveikis aplinkai būtų kuo mažesnis, kartu atsižvelgiant į saugos, administracinius ir techninius aspektus. Kompetentingos institucijos gali iš operatoriaus reikalauti iš dalies pakeisti remonto grafiką, atsižvelgiant į šio reglamento reikalavimus. Remontas arba pakeitimas [...] atliekamas kuo greičiau.

Atsižvelgiama tik į tas [...] **antroje** pastraipoje nurodytas saugos, **administracines** ir technines priežastis [...], kurios susijusios su darbuotojų ir kitų arti esančių žmonių sauga, **numatytais techninės priežiūros darbais, remontui ar pakeitimui reikalingų komponentų nebuvimu, poveikiu aplinkai, reikšmingu dujų tiekimo padėties pablogėjimu, dėl ko gali susidaryti tokia padėtis, kaip nustatytoji Reglamento (ES) 2017/1938³⁵ 11 straipsnio 1 dalyje, leidimų išdavimo proceso [...] reikalavimais arba privalomu administracinių leidimų išdavimu, [...] komponento prieinamumu, remontui reikalingų komponento [...] dalių prieinamumu.** Su poveikiu aplinkai susijusios priežastys gali apimti atvejus, kai dėl remonto galėtų būti išmesta daugiau [...] **metano** negu tuo atveju, jeigu remontas nebūtų atliktas.

- 4b.** Kai [...] prieš remontą ar keitimą reikia sustabdyti sistemą, operatoriai **siekia** iki minimumo sumažinti nuotėkį per parą po jo aptikimo ir atlieka reikiamą remontą iki kito planinio [...] sustabdymo pabaigos arba per vienus metus, priklausomai nuo to, kas būtų greičiau, **išskyrus tuos atvejus, kai galima pagrįstai manyti, kad anksčiau atliekant remonto darbus [...] būtų sukelti blogesni padariniai aplinkai, kiek tai susiję su išmetamaisiais teršalais – tokia padėtis susidarytų, jei būtų labai tikėtina, kad metano kiekis, [...] išmetamas atliekant remonto darbus, bus žymiai didesnis nei metano kiekis, kuris bus išmestas, jei remontas nebus atliekamas; taip pat išskyrus tuos atvejus, kai galima pagrįstai manyti, kad anksčiau atliekant remonto darbus kiltų tiekimo saugumo problemų mažose sujungtose sistemose, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2019/944. [...] Visi būtini įrodymai, pagrindžiantys sprendimą atidėti remontą, nedelsiant pateikiami kompetentingoms institucijoms. Sprendimus atidėti remontą [...] kompetentingos institucijos turi patvirtinti iki jų vykdymo pradžios ir jie įtraukiami į remonto grafiką, numatytą [...] Ia priede. Kompetentingos institucijos gali iš operatoriaus reikalauti iš dalies pakeisti remonto grafiką, atsižvelgiant į šio reglamento reikalavimus.**

35 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (OL L 280, 2017 10 28, p. 1–56).

5. Nepaisant 2 dalies, operatoriai tiria komponentus, kurie, kaip nustatyta, išmeta:
- a) [...] metano kiekį, kuris, kaip nustatyta bet kurio anksčiau atlikto tyrimo metu, esant standartinei temperatūrai ir slėgiui buvo lygus 4 dalyje nurodytoms ribinėms vertėms arba didesnis, tyrimą kuo greičiau po atlikto remonto pagal 4 dalį ir ne vėliau kaip per [...] du mėnesius po jo, siekdami įsitikinti, kad remontas atliktas sėkmingai, ir [...]
 - b) [...] metano kiekį, kuris, esant standartinei temperatūrai ir slėgiui, [...] yra mažesnis už 4 dalyje nustatytas ribines vertes, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo metano išmetimo aptikimo, siekiant patikrinti, ar pasikeitė metano nuotėkio dydis.

Tais atvejais, kai nustatoma didesnė saugos rizika arba didesnė metano nutekėjimo rizika, kompetentingos institucijos gali rekomenduoti atitinkamų komponentų tyrimus atlikti dažniau.

6. Nedarant poveikio pareigai teikti ataskaitą pagal 7 dalį, operatoriai užfiksuoja visus nustatytus nuotėkius, nepriklausomai nuo jų dydžio, ir [...] **periodiškai** tiria atitinkamus komponentus [...] **ir** užtikrina, kad būtų atliktas jų remontas pagal 4 dalį.

Operatoriai saugo tuos duomenų įrašus ne trumpiau kaip dešimt metų ir pateikia tą informaciją kompetentingoms institucijoms paprašius.

7. [...] **Kas šešis mėnesius** [...] operatoriai valstybės narės, kurioje yra atitinkamas turtas, kompetentingoms institucijoms pateikia **visas stebėsenos** ataskaitas, kuriose išdėsto [...] tyrimų, **atliktų per praėjusius šešis mėnesius** [...], rezultatus. **Stebėsenos** ataskaita apima bent **Ia** [...] priede nurodytus elementus.

Kompetentingos institucijos gali iš operatoriaus reikalauti iš dalies pakeisti **stebėsenos** ataskaitą [...], atsižvelgiant į šio reglamento reikalavimus.

8. Operatoriai gali bet kurias iš šiame straipsnyje nustatytų užduočių pavesti atlikti kitiems subjektams. Toks užduočių pavidimas neturi įtakos operatorių atsakomybei ir nedaro poveikio kompetentingų institucijų vykdomos priežiūros veiksmingumui.
9. Valstybės narės užtikrina, kad su atitinkamais tyrimais susijusių paslaugų teikėjams **ir operatoriams** būtų prieinamos sertifikavimo, akreditavimo sistemos ar lygiavertės kvalifikacijos sistemos, įskaitant tinkamas mokymo programas.

10. [...]

10a. Nedarant poveikio Direktyvos 2013/30/ES ir Direktyvos 2008/56/EB nuostatomis, jūroje didesniame nei [...]700 m[...] gylyje esančių naftos ir dujų gręžinių atžvilgiu šiame straipsnyje nustatytos pareigos [...] netaikomos.

15 straipsnis

Dujų išleidimo ir fakelų deginimo apribojimai

1. Dujų išleidimas yra draudžiamas, išskyrus atvejus šiame straipsnyje numatytais aplinkybėmis. Įprastinis fakelų deginimas yra draudžiamas.
2. Dujų išleidimas **ir fakelų deginimas** yra leidžiami tik tokiomis aplinkybėmis:
 - a) esant ekstremaliajai situacijai ar įrangos trikčiai, taip pat
 - b) kai tai yra neišvengiama ir visiškai būtina tam, kad būtų galima eksploatuoti, **įrengti**, remontuoti, prižiūrėti, **nutraukti eksploatavimą** ar išbandyti komponentus ar įrangą, ir vykdoma 16 straipsnyje nustatyta pareiga pranešti.

3. Dujų išleidimas **ir fakelių deginimas** pagal 2 dalies b punktą apima toliau nurodytas konkrečias aplinkybes, kai **atitinkamai** dujų išleidimo **arba fakelių deginimo** būtinybės visiškai eliminuoti neįmanoma:
- a) įprastai naudojant [...] komponentus, **skirtus išleisti dujas, įskaitant pneumatinius valdiklius ir siurblius, kompresorius, atmosferos slėgio laikymo cisternas, matavimo prietaisų ėminių ėmimo komponentus ir sausųjų dujų sandariklius, jeigu įranga atitinka [...] 29a straipsnio 2 dalyje nurodytuose deleguotuose aktuose nustatytus standartus [...], bet tuo neapsiribojant;**
 - b) išleidžiant arba pašalinant gręžinyje užsilaikiusį skystį esant atmosferos slėgiui;
 - c) atliekant matavimus arba imant ėminius cisternoje ar kitame mažaslėgiame inde, **jeigu cisterna ar kitas indas atitinka 29a straipsnio 2 dalyje nurodytuose deleguotuose aktuose nustatytus standartus [...];**
 - d) išleidžiant skysčius iš cisternos ar kito mažaslėgio indo į transporto priemonę [...], **jeigu cisterna ar kitas indas atitinka 29a straipsnio 2 dalyje nurodytuose deleguotuose aktuose nustatytus standartus [...];**
 - e) atliekant remontą, [...] techninę priežiūrą **ir eksploatacijos nutraukimą**, įskaitant įrangos prapūtimą ir slėgio sumažinimą, kad būtų galima atlikti remontą ir techninę priežiūrą;
 - f) atliekant gręžinio galvutės bandymą (angl. *bradenhead test*);
 - g) atliekant sandariklio nuotėkio bandymą (angl. *packer leakage test*);
 - h) atliekant gamybinį bandymą, trunkantį trumpiau nei 24 valandas;
 - i) tais atvejais, kai metanas neatitinka [...] vamzdyno specifikacijų, jeigu operatorius du kartus per savaitę analizuoja metano ėminius siekdamas nustatyti, ar jie atitinka specifikacijas, ir nukreipia metaną į surinkimo vamzdyną iškart, kai tik jis atitinka vamzdyno specifikacijas;

- j) perduodant eksploatuoti vamzdynus, įrangą ar gamybinius objektus, ir tik tiek laiko, kiek reikalinga priemaišoms iš vamzdyno ar įrangos išvalyti;
 - k) atliekant [...] vamzdyno valymą kamščiais, išleidimą remonto tikslais, **eksploatacijos nutraukimą** arba prapūtimą norint atlikti remontą ar techninę priežiūrą ir tik jeigu dujų neįmanoma sulaikyti ar nukreipti į nepaveiktą vamzdyno dalį.
4. Kai dujų išleidimas yra leidžiamas pagal 2 ir 3 dalis, operatoriai išleidžia dujas tik jeigu fakelų deginimas yra techniškai neįmanomas arba kelia riziką darbų ar darbuotojų saugai, **arba jo padariniai aplinkai būtų blogesni, kiek tai susiję su išmetamaisiais teršalais [...]**. Tokiomis aplinkybėmis, vykdydami 16 straipsnyje nustatytą pareigą pranešti, operatoriai kompetentingoms institucijoms [...] **pateikia įrodymų**, kodėl vietoj fakelų deginimo būtina rinktis dujų išleidimą, **ir [...] apie tai joms praneša**.
5. **Kai pagal 2 ir 3 dalis leidžiama deginti fakelus, operatoriai juos degina tik [...]** jeigu metano įleisti atgal į gręžinius, panaudoti vietoje, **saugoti siekiant vėliau panaudoti** ar jo tiekti rinkai praktiškai neįmanoma dėl kitų nei ekonominiai motyvai priežasčių. Tokiomis aplinkybėmis, vykdydami 16 straipsnyje nustatytą pareigą pranešti, operatoriai kompetentingoms institucijoms pateikia įrodymų, kodėl būtina rinktis fakelų deginimą vietoj metano įleidimo atgal į gręžinius, naudojimo vietoje, **saugojimo siekiant vėliau panaudoti** arba tiekimo rinkai.
6. **Jei visa veiklos vieta įrengiama, pakeičiama arba atnaujinama, operatoriai naudoja tik netaršius valdiklius ir siurblius. Jei veiklos vieta pakeičiama arba atnaujinama iš dalies, operatoriai toje dalyje naudoja tik netaršius kiekio valdiklius ir siurblius.**

7. Jeigu šiam straipsniui įgyvendinti reikia, kad atitinkamos institucijos išduotų leidimus arba kitoki administracinį patvirtinimą, arba jei dėl to, kad nėra įrangos, išimtinai vėluojama atlikti įgyvendinimui reikalingus veiksmus, operatoriai kompetentingoms institucijoms pateikia to įgyvendinimo grafiką. Grafike turi būti pateikiami pakankami šioje dalyje nustatytų sąlygų įrodymai, o visapusiškai įgyvendinta negali būti vėliau nei ... *[...] dveji metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos*]. Kompetentingos institucijos gali pareikalauti pakeisti grafiką.

16 straipsnis

Pranešimas apie dujų išleidimo ir fakelų deginimo įvykius

1. Operatoriai praneša kompetentingoms institucijoms apie dujų išleidimo ir fakelų deginimo įvykius:
 - a) kurių priežastis yra ekstremalioji situacija ar įrangos triktis, **arba**
 - b) kai kuris nors vienas įvykis per 24 valandų laikotarpį trunka iš viso 8 valandas ar ilgiau, **išskyrus kontroliuojamą fakelų deginimą sistemos sustabdymo metu, apie kuri pranešama metinėje ataskaitoje.**

Pirmoje pastraipoje nurodytas pranešimas pateikiamas nedelsiant po įvykio ir ne vėliau kaip per 48 valandas nuo įvykio pradžios arba nuo to momento, kai operatorius apie jį sužino, **nurodant II priede nustatytus elementus.**

2. Operatoriai kompetentingoms institucijoms skirtoje *[...]* atitinkamoje 12 straipsnyje nurodytoje ataskaitoje pateikia *[...]* informaciją apie visus 1 dalyje ir 15 straipsnyje nurodyto dujų išleidimo ir fakelų deginimo atvejus, nurodydami II priede nurodytus informacijos elementus.

[...]

Fakelų deginimo [...] veiksmingumo reikalavimai

1. Kai, įrengiama, keičiama ar atnaujinama **visa veiklos vieta ar jos dalis [...]** arba kai įrengiami nauji fakelai ar kiti degimo įtaisai, operatoriai įrengia [...] **tik** degimo įtaisus su automatinio uždegikliu ar nuolatinio budėjimo degikliu, siekiančius **bent 98 % [...]** **sunaikinimo ir** pašalinimo efektyvumo lygį [...].
2. Ne vėliau kaip ... [**18 [...]** mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] operatoriai užtikrina, kad visi **įprastai naudojami** fakelai ar kiti degimo įtaisai atitiktų 1 dalies reikalavimus.
3. Operatoriai kas [...] **mėnesį** atlieka fakelų patikrinimus, apimančius III priede nurodytus elementus, **išskyrus tuos atvejus, kai fakelai nėra naudojami įprastai, ir juos operatoriai turi patikrinti prieš kiekvieną naudojimą.**
[...] Kaip alternatyvą kas mėnesį atliekamam fakelo tikrinimui, operatoriai gali naudoti nuolatinio to fakelo stebėjimo įtaisus, apimančius III priede nustatytus elementus.
4. **Je**i naudojami automatiniai degikliai arba nuolatinio budėjimo degikliai, turi būti naudojama liepsnos priežiūros įranga, skirta nuolat stebėti pagrindinę fakelo arba degiklio liepsną, siekiant užtikrinti, kad dujos nebūtų išleidžiamos užgesus liepsnai.

Neveikiantys grėžiniai, laikinai užsandarinti grėžiniai ir visam laikui užsandarinti ir apleisti grėžiniai

[...]

- 1.** Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] valstybės narės parengia ir viešai paskelbia visų **užregistruotų** jų teritorijoje esančių arba jų jurisdikcijai priklausančių neveikiančių grėžinių, **laikinai užsandarintų grėžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų grėžinių, jeigu esama informacijos apie jų buvimo vietą arba jeigu buvimo vieta gali būti nustatyta įdedant visas pagrįstas pastangas**, inventorinį aprašą, apimantį bent IV priedo **1 dalyje** nurodytus elementus.
- 1a.** Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybė narė [...], kurioje yra 40 000 arba daugiau neveikiančių grėžinių, laikinai užsandarintų grėžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų grėžinių, skaičiuojant juos kartu, gali priimti planą, kaip sudaryti jos teritorijoje esančių arba jos jurisdikcijai priklausančių neveikiančių grėžinių, laikinai užsandarintų grėžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų grėžinių, jeigu esama informacijos apie jų buvimo vietą arba jeigu buvimo vieta gali būti nustatyta įdedant visas pagrįstas pastangas, inventorinį aprašą, apimantį bent IV priedo 1 dalyje nurodytus elementus, ir viešai paskelbti šį planą, jeigu:
 - a) ne vėliau kaip [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] į inventorinį aprašą įtraukiama bent 20 % tų grėžinių, pirmenybę teikiant neveikiantiems ir laikinai užsandarintiems grėžiniams;
 - b) ne vėliau kaip [24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] į inventorinį aprašą įtraukiama bent 40 % tų grėžinių;
 - c) po to per kiekvienus 12 mėnesių į inventorinį aprašą įtraukiama dar bent po 15 % tų grėžinių;
 - d) ne vėliau kaip [72 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] į inventorinį aprašą įtraukiami visi grėžiniai.

Planą patvirtina kompetentingos institucijos.

[...]

[...]2. **Nedarant poveikio 3 daliai**, ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip [...] **gegužės 31 d.** kompetentingoms institucijoms pateikiamos [...] **ataskaitos**, kuriose pateikiama [...] **informacija apie visuose neveikiančiuose gręžiniuose [...] ir laikinai užsandarintuose gręžiniuose išmetamo metano kiekio [...] kiekybinį vertinimą ir, kai gręžinio žiotyse esama tokios stebėsenos įrangos, apie [...] jų slėgio stebėseną [...]**, apimančios paskutinius kalendorinius metus, kurių duomenys turimi.

Į šiame straipsnyje nurodytas ataskaitas įtraukiamas atitinkamai į orą ir į vandenį išmetamas metano kiekis, naudojantis pagal 29a straipsnio 1 dalį nustatytais specifikacijomis. Jei operatoriai arba valstybės narės praneša apie išmetamą metano kiekį [...] pagal tarptautinius arba regioninius susitarimus, kurių šalis yra Sąjunga arba atitinkama valstybė narė, šiame straipsnyje nurodytose ataskaitose gali būti pateikiama pagal juos teikiama informacija.

Pagal šią dalį teikiamos ataskaitos dėl neveikiančių ir laikinai užsandarintų gręžinių, esančių valstybėse narėse, kuriose yra 40 000 arba daugiau neveikiančių gręžinių, laikinai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių, skaičiuojant juos kartu, pateikiamos ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo gręžinių įtraukimo į inventorinį aprašą ir po to atnaujinamos bent kas ketverius metus.

3. **Jeigu [...] penki [...] iš eilės [...] sausumoje esančiame laikinai užsandarintame gręžinyje išmetamo metano kiekio kas metus atliekami kiekybiniai vertinimai ir, kai gręžinio žiotyse esama tokios stebėsenos įrangos, jo slėgio stebėseną [...] įrodo, kad metanas nėra išmetamas, [...] 2 dalis tam gręžiniui nustoja būti taikoma.**

Jeigu [...] du [...] iš eilės [...] jūroje esančiame neveikiančiame grėžinyje arba laikinai užsandarintame grėžinyje išmetamo metano kiekio kas dvejus metus atliekami kiekybiniai vertinimai ir [...], kai grėžinio žiotyse esama tokios stebėsenos įrangos, [...] jo slėgio stebėseną įrodo, kad metanas nėra išmetamas, [...] 2 dalis tam grėžiniui nustoja būti taikoma.

4. Jeigu [...] kompetentingoms institucijoms pateikiami patikimi įrodymai, kad [...] visam laikui užsandarintame ir apleistame grėžinyje yra išmetamas reikšmingas metano kiekis, ir kai tikrintojas šiuos įrodymus patvirtina, to grėžinio atžvilgiu taikomos šiame straipsnyje nustatytos pareigos, taikytinos laikinai užsandarintų grėžinių atžvilgiu. Tokiu atveju atsakingoji šalis atlieka to grėžinio aplinkos išvalymą, aplinkos regeneravimą arba to grėžinio užsandarinimą, jei tai techniškai įmanoma ir tik tuo atveju, jei susijęs pirmiau nurodyto reikšmingo išmetamo kiekio bendras sumažinimas per 100 metų kompensuoja būtinų darbų poveikį aplinkai.

5. [...]Šiame [...] straipsnyje nurodytas ataskaitas įvertina tikrintojas ir prie jų pridedama tikrinimo išvada, pateikta pagal 8 ir 9 straipsnius.

[...]6. Kompetentingos institucijos šiame straipsnyje nurodytas ataskaitas per tris mėnesius po to, kai jas pateikia operatoriai, padaro prieinamas visuomenei ir Komisijai pagal 5 straipsnio 4 dalį.

[...]7. [...] Valstybės narės užtikrina, kad operatoriai vykdytų 2–4 dalyse nustatytas pareigas. **Jeigu atsakingoji šalis pateikia patikimų įrodymų, kad ji neturi pakankamų finansinių garantijų, kad galėtų įvykdyti tas pareigas, arba jeigu atsakingosios šalies nustatyti neįmanoma, atsakomybė tenka valstybei narei.**

[...]8. Ne vėliau kaip ... [28 [...] mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] valstybės narės arba atsakingoji šalis pagal 7 dalį parengia [...] išmetamo metano kiekio mažinimo planą, pagal kurį išvaloma ir regeneruojama neveikiančių gręžinių ir laikinai užsandarintų gręžinių aplinka ir tie gręžiniai užsandarinami visam laikui [...], kuris apima bent IV priedo 2 dalyje nurodytus elementus ir kuriame nustatomas įgyvendinimo laikotarpis, prasidedantis ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo 2 dalyje nurodytų pirmųjų ataskaitų pateikimo dienos.

Mažinimo planuose, naudojantis 1 dalyje nurodytais inventoriniais aprašais ir 2 dalyje nurodytomis ataskaitomis, nustatomi darbų prioritetai, apimantys:

- a) gręžinių aplinkos išvalymą, aplinkos regeneravimą ir gręžinių užsandarinimą visam laikui;
- b) **atitinkamai** susijusių privažiuojamųjų kelių arba apsemto aplinkinio dirvožemio aplinkos regeneravimą;
- c) žemės, vandens, **jūros dugno** ir buveinių išteklių, kuriems padarė poveikį gręžiniai ir ankstesnė veikla, atkūrimą;
- d) [...]reguliarias patikras siekiant užtikrinti, kad iš [...] laikinai užsandarintų gręžinių ir, kai manoma, kad tai taikytina, visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių nebūtų [...] išmetama metano.

9. Nedarant poveikio Direktyvos 2013/30/ES ir Direktyvos 2008/56/EB nuostatomis, jūroje didesniame nei [...]700 m] gylyje esančių naftos ir dujų gręžinių atžvilgiu šiame straipsnyje nustatytos [...]pareigos netaikomos.

10. Nedarant poveikio Direktyvos 2013/30/ES ir Direktyvos 2008/56/EB nuostatomis ir su sąlyga, kad gaunamas kompetentingos institucijos pritarimas, šiame straipsnyje nustatytos pareigos gali būti netaikomos atviroje jūroje 200–700 m gylyje esantiems gręžiniams, jeigu operatorius įrodo, kad poveikio aplinkai vertinimų, atliktų prieš gręžimą arba po vykdant veiklą įvykusios avarijos, metu nebuvo užfiksuota jokios potencialių metano nuotėkių migravimo į atmosferą galimybės.

4 skyrius

Metano išmetimas anglių sektoriuje

I SKIRSNIS

STEBĖSENA IR ATASKAITŲ TEIKIMAS DĖL VEIKIANČIŲ KASYKLŲ

19 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis skirsnis taikomas veikiančioms požeminėms ir atvirosioms anglių kasykloms.
2. Metano išmetimas iš veikiančių požeminių anglių kasyklų apima:
 - a) metano išmetimą iš visų kasyklos operatoriaus naudojamų ventiliacijos šachtų;
 - b) metano išmetimą iš drenažinių ir iš metano drenažo sistemos dėl tikslinio ar nenumatyto dujų išleidimo arba dėl nevisiško sudeginimo fakelais;
 - c) metano išmetimą po kasybos vykdomos veiklos metu **ir kasyklos teritorijoje**.
3. Metano išmetimas iš veikiančių atvirųjų anglių kasyklų apima:
 - a) metano išmetimą anglių kasykloje vykdomo kasybos proceso metu;
 - b) metano išmetimą po kasybos vykdomos veiklos metu **ir kasyklos teritorijoje**.

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Požeminių anglių kasyklų operatoriai atlieka nepertraukiamąjį [...] **tiesioginį** matavimą **šaltinio lygmeniu** [...] ir kiekybinį vertinimą visose [...] ištraukiamosios ventiliacijos šachtose[...]. **Kasyklų operatoriai kompetentingoms institucijoms praneša apie iš kiekvienos ventiliacijos šachtos per metus išskiriamą metano kiekį, išreikštą metano kilotonomis, naudodami įrangą ir metodikas, kuriomis būtų užtikrinamas matavimo tikslumas su [...] +/- 5 % pranešto kiekio[...] arba [...] +/- 0,5 kt [...] metano leidžiamąja nuokrypa, [...] priklausomai nuo to, kuri vertė yra mažesnė[...].**
2. Drenažinių operatoriai atlieka [...] **viso** išleidžiant ir deginant fakelus **išskiriamo metano kiekio** nepertraukiamąjį **tiesioginį** matavimą **šaltinio lygmeniu [...]** ir kiekybinius **vertinimus**, nepriklausomai nuo to, dėl kokių priežasčių atliekamas toks dujų išleidimas ir fakelių deginimas.
3. Atvirųjų anglių kasyklų operatoriai, apskaičiuodami dėl kasybos veiklos išmetamą metano kiekį, naudoja savituosius anglių kasyklos telkinio išmetamo metano faktorius. Kasyklų operatoriai tuos išmetamo metano faktorius nustato kas ketvirtį, laikydamiesi atitinkamų mokslinių standartų ir atsižvelgdami į metano kiekį, išsiskiriantį iš aplinkinių sluoksnių.
4. 1–3 dalyse nurodytas matavimas ir kiekybinis vertinimas atliekami [...] **naudojantis pagal 29a straipsnio 1 dalį nustatytais specifikacijomis. Kol tokios [...] specifikacijos bus nustatytos, geriausia praktika, nustatyta vykdant Sąjungos arba pagal Jungtinių Tautų aplinkos programą bendrai finansuojamas matavimo kampanijas, gali [...] padėti operatoriams atlikti matavimą šaltinio lygmeniu.**

Atliekant 1 ir 2 dalyse nurodytą nepertraukiamąjį **tiesioginį** matavimą **šaltinio lygmeniu [...] ir kiekybinius vertinimus**, kai dalis matavimo įrangos tam tikrą laiką neveikia, laikotarpio, kuriuo įranga neveikė, duomenims apskaičiuoti *pro rata* pagrindu gali būti naudojami įrangos veikimo laikotarpiais gauti rodmenys.

Įranga, naudojama 1 ir 2 dalyje nurodytam nepertraukiamajam **tiesioginiam** matavimui **šaltinio lygmeniu [...] ir kiekybiniams vertinimams** atlikti, turi veikti ilgiau kaip 90 proc. to laikotarpio, kuriuo ji naudojama išmetamo metano kiekiui stebėti, neįskaitant laiko, kuriuo jos veikimas yra sustabdytas dėl perkalibravimo **ir remonto**.

5. **Kai aktualu, [...]**kasyklų operatoriai apskaičiuoja po anglių kasybos išmetamą metano kiekį naudodami kasmet atnaujinamus po anglių kasybos išmetamų teršalų faktorius, kurie nustatomi remiantis anglių ėminiais iš konkretaus anglių telkinio ir laikantis tinkamų mokslinių standartų.

6. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip [...]**gegužės 31 d.** kasyklų operatoriai ir drenažinių operatoriai pateikia kompetentingoms institucijoms ataskaitą, kurioje pateikiami metiniai iš konkretaus šaltinio išmetamo metano kiekio duomenys pagal šio straipsnio nuostatas.

Ta ataskaita apima paskutinių kalendorinių metų, kurių duomenys turimi, laikotarpį ir į ją įtraukiami elementai, nurodyti V priedo 1 dalyje dėl veikiančių požeminių anglių kasyklų, V priedo 2 dalyje – dėl veikiančių atvirųjų anglių kasyklų ir V priedo 3 dalyje – dėl drenažinių.

Prieš pateikdami ataskaitas kompetentingoms institucijoms, kasyklų operatoriai ir drenažinių operatoriai užtikrina, kad šioje dalyje nurodytos ataskaitos būtų įvertintos tikrintojo, ir prideda tikrinimo išvadą, pateiktą pagal 8 ir 9 straipsnius.

7. Kompetentingos institucijos šiame straipsnyje nurodytas ataskaitas per tris mėnesius po to, kai jas pateikia operatoriai, padaro prieinamas visuomenei ir Komisijai pagal 5 straipsnio 4 dalį.

II SKIRSNIS

IŠ VEIKIANČIŲ POŽEMINIŲ ANGLIŲ KASYKLŲ IŠMETAMO METANO KIEKIO MAŽINIMAS

21 straipsnis

Taikymo sritis

Šis skirsnis taikomas metano išmetimui iš požeminių anglių kasyklų, nurodytam 19 straipsnio 2 dalyje.

22 straipsnis

Išmetamo metano kiekio mažinimo priemonės

1. [...] Nuo 2025 m. sausio 1 d.[...] **fakelų deginimas, kai sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumas yra mažesnis nei 98 proc., ir metano išleidimas** iš drenažinių yra draudžiamas, išskyrus atvejus, kai tai daroma dėl ekstremaliosios situacijos ar įrangos trikties arba kai tai yra neišvengiama ir visiškai būtina atliekant techninę priežiūrą **ir dujų išleidimą pagal 2 dalį**. Tokiais atvejais drenažinių operatoriai išleidžia metaną tik jeigu fakelų deginimas yra techniškai neįmanomas arba kelia riziką darbų ar darbuotojų saugai. Tokiomis aplinkybėmis, vykdydami 23 straipsnyje nustatytą pareigą pranešti, drenažinių operatoriai kompetentingoms institucijoms pateikia įrodymų, kodėl būtina rinktis dujų išleidimą vietoj fakelų deginimo.
2. **Nuo 2027 m. sausio 1 d. draudžiama išleisti metaną per ventiliacijos šachtas tose anglių kasyklose, kuriose išmetamo metano kiekis viršija 5 tonas vienai iškasamų anglių kilotonai, išskyrus koksinių anglių kasyklas.** Nuo **2031 m.**[...] sausio 1 d. draudžiama išleisti metaną per ventiliacijos šachtas tose anglių kasyklose, kuriose išmetamo metano kiekis viršija [...] **3 tonas vienai iškasamų anglių kilotonai, išskyrus koksinių anglių kasyklas. Šios ribos taikomos vieniems metams kiekvienai kasyklai ir kiekvienam operatoriui, jei vienas subjektas eksploatuoja kelias kasyklas.**
3. Ne vėliau kaip ... [...] **penkeri metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos**] pagal 31 straipsnį Komisija priima deleguotąjį aktą, kuriuo papildomas šis reglamentas, nustatant [...] **metano išleidimo** iš koksinių anglių kasyklų ventiliacijos šachtų **ribas**.

23 straipsnis

Pranešimas apie dujų išleidimo ir fakelų deginimo įvykius

1. Nuo [...]2025 m. sausio 1 d.[...] drenažinių operatoriai praneša kompetentingoms institucijoms apie visus dujų išleidimo įvykius ir fakelų deginimo įvykius, **kurių atveju sunaikinimo ir pašalinimo efektyvumas yra mažesnis nei 98 proc.:**
 - a) kurių priežastis yra ekstremalioji situacija ar įrangos triktis;
 - b) kurie neišvengiamai įvyksta dėl drenažo sistemos techninės priežiūros.

Tas pranešimas pateikiamas nedelsiant po įvykio ir ne vėliau kaip per 48 valandas nuo įvykio pradžios arba nuo to momento, kai operatorius apie jį sužino, nurodant VI priede nustatytus elementus.

2. Kompetentingos institucijos joms pagal šį straipsnį pateiktą informaciją padaro prieinamą visuomenei ir Komisijai kiekvienais metais pagal 5 straipsnio 4 dalį.

III SKIRSNIS

METANO IŠMETIMAS IŠ UŽDARYTŲ IR APLEISTŲ POŽEMINIŲ ANGLIŲ KASYKLŲ

24 straipsnis

Taikymo sritis

Šis skirsnis taikomas toliau nurodytam metano išmetimui iš **uždarytų ir** apleistų[...] požeminių anglių kasyklų, kuriose anglių gavyba yra nutraukta **nuo ... [50 metų iki šio reglamento įsigaliojimo dienos]:**

- a) metano išmetimui iš visų [...] šachtų, iš kurių toliau išskiriamas metanas;
- b) metano išmetimui iš anglių kasybos įrangos, kuri nebenaudojama;
- c) metano išmetimui iš kitų aiškių taškinių išmetamųjų teršalų šaltinių, nurodytų VII priedo 1 dalyje.

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] valstybės narės parengia ir viešai paskelbia visų jų teritorijoje esančių arba jų jurisdikcijai priklausančių uždarytų [...] ir apleistų **požeminių** anglių kasyklų, **kuriose veikla nutraukta nuo ... [50 metų iki šio reglamento įsigaliojimo dienos]**, inventorinį aprašą pagal VII priedo 1 dalies metodiką, į kurią įtraukiami bent toje dalyje nurodyti elementai.
2. Nuo ... [...] **24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos** išmetamo metano kiekis matuojamas visose uždarytose ir apleistose požeminėse anglių kasyklose, kuriose veikla nutraukta nuo ... [50 metų iki šio reglamento įsigaliojimo dienos]. [...] Matavimo įranga įdiegiama visuose [...] VII priedo 1 dalies v punkte išvardytuose elementuose, iš kurių, kaip nustatyta remiantis 1 dalyje nurodytu inventoriniu aprašu, per metus išskiriama daugiau kaip 0,5 tonos metano. [...].

Naudojant šią įrangą, laikantis [...] pagal 29a straipsnį nustatytų specifikacijų ir bent kas valandą, atliekamas [...] tiesioginis matavimas šaltinio lygmeniu arba kiekybiniai vertinimai, užtikrinant pakankamą jų kokybę, kad būtų galima atlikti iš visų VII priedo 1 dalies v[...] punkte išvardytų elementų, iš kurių, kaip nustatyta, išskiriamas metanas, per metus išmetamo metano kiekio reprezentatyvų apskaičiavimą. Iki kol bus nustatyta tokia metodika, gali būti naudojami viešai prieinami Europos ir tarptautiniai standartai.

[...]

- 2a. **Jei stebimas iš VII priedo 1 dalies v punkte nurodyto elemento per metus išskiriamo metano kiekis yra mažesnis nei 1 tona metano šešerius metus iš eilės užtvindytų kasyklų atveju arba dvylika metų iš eilės sausų kasyklų atveju, dėl to konkretaus elemento tolesnė stebėseną ir ataskaitų teikimas nebevykdomi.**
3. Ne vėliau kaip ... [2[...]**6 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos**], o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip [...] **gegužės 31 d.** kompetentingoms institucijoms pateikiamos ataskaitos, kuriose nurodomi apskaičiuoti metiniai iš konkretaus šaltinio išmetamo metano kiekio duomenys.
- Tos ataskaitos apima paskutinius kalendorinius metus, kurių duomenys turimi, ir į jas įtraukiami VII priedo 2[...]**]** dalyje nurodyti elementai.
- Prieš pateikiant šioje dalyje nurodytas ataskaitas kompetentingoms institucijoms, jos yra įvertinamos tikrintojo ir prie jų pridedama tikrinimo išvada, pateikta pagal 8 ir 9 straipsnius.
4. Už 2, **2a** ir 3 dalyse nurodytų reikalavimų, susijusių su uždarytomis kasyklomis, vykdymą yra atsakingi kasyklų operatoriai **arba valstybės narės**. Už 2, **2a** ir 3 dalyse nurodytų reikalavimų, susijusių su apleistomis kasyklomis, vykdymą yra atsakingos valstybės narės. **Jei apleistos kasyklos naudojamos kitais tikslais, už 2, 2a ir 3 dalyse nurodytų reikalavimų vykdymą yra atsakingas leidimo turėtojas.**
5. Kompetentingos institucijos šiame straipsnyje nurodytas ataskaitas per tris mėnesius po to, kai jas pateikia operatoriai, padaro prieinamas visuomenei ir Komisijai pagal 5 straipsnio 4 dalį.

Išmetamo metano kiekio mažinimo priemonės

1. Remdamosi 25 straipsnyje nurodytu inventoriniu aprašu, valstybės narės parengia ir įgyvendina iš **uždarytų ir** apleistų **požeminių** anglių kasyklų, **kuriose veikla nutraukta nuo ... [50 metų iki šio reglamento įsigaliojimo dienos]**, išmetamo metano kiekio mažinimo planą.

Šis mažinimo planas pateikiamas kompetentingoms institucijoms ne vėliau kaip ... [36 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] ir apima bent VII priedo 3[...] dalyje nurodytus elementus.
2. Dujų išleidimas iš 25 straipsnio 2 dalyje nurodytos įrangos ir tokių dujų fakelinis deginimas yra draudžiamas nuo 2030 m. sausio 1 d., nebent tokių dujų naudojimas ar išmetamo jų kiekio mažinimas būtų techniškai neįmanomas arba keltų riziką aplinkos saugai, [...] **žmonių saugumui, įskaitant darbuotojų saugumą, arba visuomenės sveikatai.** Tokiomis aplinkybėmis, vykdydami 25 straipsnyje nustatytas pareigas pranešti, kasyklų operatoriai arba valstybės narės pateikia įrodymų, kodėl būtina rinktis dujų išleidimą arba fakelų deginimą vietoj dujų naudojimo ar išmetamo jų kiekio mažinimo.
3. **Alternatyviai naudoti apleistas anglių kasyklas leidžiama pagal leidimų išdavimo procedūrą, pritaikytą konkrečiam apleistos anglių kasyklos pakartotiniam naudojimui. Leidimo prašantis asmuo kompetentingoms institucijoms pateikia išsamų priemonių, kuriomis siekiama išvengti metano išmetimo, planą. Leidimo turėtojas turi laikytis pagal 25 ir 26 straipsnius nustatytų stebėsenos, ataskaitų teikimo ir išmetamo metano kiekio mažinimo pareigų.**

5 skyrius

Metano išmetimas už Sąjungos ribų

27 straipsnis

Reikalavimai importuotojams

1. Ne vėliau kaip ... [9 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip **birželio 30 d.** [...] importuotojai pateikia importuojančios valstybės narės kompetentingoms institucijoms VIII priede nurodytą informaciją. **Jei importuotojai visos VIII priede nurodytos informacijos arba jos dalies nepateikia, jie importuojančios valstybės narės kompetentingoms institucijoms turi įrodyti, kad buvo imtasi visų pagrįstų pastangų tai informacijai gauti.**

Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas būtų [...] **iš dalies pakeistas**, iš dalies keičiant arba papildant informacijos, kurią **pagal šį straipsnį** turi teikti importuotojai, reikalavimus.

2. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau kiekvienais metais ne vėliau kaip **gruodžio 31 d.** [...] valstybės narės pateikia Komisijai informaciją, kurią joms pateikė importuotojai.

Komisija padaro šią informaciją prieinamą pagal 28 straipsnį.

3. Ne vėliau kaip 2027 m. [...] gruodžio 31 d. arba anksčiau, jeigu Komisija mano, kad turima pakankamai įrodymų, Komisija patikrina šio straipsnio taikymą, atsižvelgdama visų pirma į:
 - a) pranešamus prieinamus išmetamo metano kiekio duomenis, surinktus naudojant pasaulinę taršos metanu stebėsenos priemonę, nurodytą 29 straipsnyje;
 - b) Tarptautinio išmetamo metano kiekio stebėjimo centro (IMEO) atliekamą metano išmetimo duomenų analizę;

- c) informaciją apie stebėsenos, ataskaitų teikimo, tikrinimo ir išmetamo kiekio mažinimo priemones, taikomas ne Sąjungoje įsikūrusių operatorių, iš kurių energija importuojama į Sąjungą, ir
- d) energijos tiekimo saugumą ir galimą poveikį vienodoms sąlygoms tuo atveju, jei būtų nustatyta papildomų pareigų, įskaitant tokias privalomas priemones kaip išmetamo metano kiekio standartai arba nustatyti jo kiekio mažinimo tikslai, atskirai atsižvelgiant į naftos, dujų ir anglių sektorius.

Kai tikslinga, Komisija, remdamasi būtiniais įrodymais, kad būtų garantuotas visiškas taikytinų tarptautinių Sąjungos įsipareigojimų laikymasis, [...] **gali** pasiūlyti iš dalies keisti šį reglamentą, kad būtų sugriežtinti importuotojams taikomi reikalavimai siekiant užtikrinti panašų energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio matavimo **arba kiekybinio vertinimo**[...], duomenų teikimo, tikrinimo ir išmetamo kiekio mažinimo veiksmingumo lygį.

28 straipsnis

Skaidrumui skirta metano duomenų bazė

1. Ne vėliau kaip ... [*18 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo dienos*] Komisija sukuria ir tvarko skaidrumui skirtą metano duomenų bazę, į kurią įtraukiama informacija, Komisijai pateikta pagal 27 straipsnį, taip pat 12 straipsnio 11 dalį, 16 straipsnio [...]2 dalį, 18 straipsnio [...]6 dalį, 20 straipsnio 7 dalį, 23 straipsnio 2 dalį ir 25 straipsnio 5 dalį.
2. Kartu su 1 dalyje nurodyta informacija į šią duomenų bazę įtraukiama tokia informacija:
 - a) valstybių, kuriose gaminama ir į Sąjungą eksportuojama iškastinių išteklių energija, sąrašas;
 - b) ši informacija apie kiekvieną a punkte nurodytą valstybę:
 - i) ar joje metano išmetimui energetikos sektoriuje taikomos privalomos reguliavimo priemonės, apimančios šiame reglamente nustatytus elementus, susijusius su energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio matavimu [...], duomenų teikimu, tikrinimu ir išmetamo kiekio mažinimu;
 - ii) ar ji yra viena iš Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos pasirašiusių šalių;
 - iii) ar ji, kai taikytina, teikia nacionalinės apskaitos duomenis pagal Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos reikalavimus;

- iv) ar, kai taikytina, nacionalinės apskaitos duomenys, teikiami pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, apima trečios pakopos duomenis apie energetikos sektoriuje išmetamą metaną;
- v) energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekis pagal nacionalinės apskaitos duomenis, pateiktus pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, kai taikytina, ir ar tie duomenys buvo nepriklausomai patikrinti;
- vi) iškastinių išteklių energiją į Sąjungą eksportuojančių bendrovių sąrašas **ir tai, ar jos dalyvauja kurioje nors pasaulinėje metano kiekio mažinimo iniciatyvoje**;
- vii) iškastinių išteklių energiją į Sąjungą importuojančių importuotojų sąrašas.

[...]3. Ši skaidrumui skirta duomenų bazė turi būti nemokamai ir viešai prieinama internetu [...].

[...]4. Šio straipsnio taikymas nedaro poveikio Direktyvos (ES) 2016/943 nuostatom.

29 straipsnis

Pasaulinė taršos metanu stebėsenos priemonė

1. Ne vėliau kaip ... [*dveji metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos*] Komisija sukuria pasaulinę taršos metanu stebėsenos priemonę, kurios veikimas grindžiamas palydovų duomenimis ir kelių sertifikuotų duomenų bei paslaugų teikėjų, įskaitant ES kosmoso programos „Copernicus“ komponentą, informacija.

Ši priemonė yra viešai prieinama ir joje teikiama [...] **dažnai** atnaujinama informacija bent apie daug metano išmetančių energijos šaltinių sukeltą taršos mastą bei dažnumą ir jų vietą.

2. Šia priemone [...] **remiami** Komisijos dvišaliai dialogai dėl išmetamo metano kiekio mažinimo politikos ir priemonių. Pagal šią priemonę nustačius naują didelį metano išmetimo šaltinį, Komisija dėl to perspėja atitinkamą valstybę, siekdama didinti sąmoningumą ir skatinti imtis taisomųjų veiksmų.
3. Šis straipsnis taikomas laikantis Direktyvos (ES) 2016/943 nuostatų.

6 skyrius

Baigiamosios nuostatos

29a straipsnis

Metodikos ir įrangos standartai

1. Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant specifikacijas, taikytinas:
 - a) vykdant su nafta, dujomis ir anglimis susijusią veiklą išmetamo metano kiekio tiesioginiam matavimui ir kiekybiniam vertinimui 8 straipsnio 2 dalies, 12 straipsnio 9 dalies, 18 straipsnio 2 dalies, 20 straipsnio 4 dalies ir 25 straipsnio 2 dalies tikslais;
 - b) nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimams 14 straipsnio tikslais.
2. Komisijai pagal 31 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas įtraukiant dujų išleidimo ir fakelų deginimo įrangos standartus ir nustatant jų taikymą 15 straipsnio 3 dalies a, c ir d punktų tikslais.

30 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šio reglamento nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos.
2. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos ir gali apimti:

- a) baudas, proporcingas aplinkai daromai žalai **ir poveikiui žmonių saugumui bei visuomenės sveikatai**. [...] **Tokių baudų dydis apskaičiuojamas** taip, kad būtų užtikrinta, kad už pažeidimus atsakingi asmenys **bent** iš tikrųjų netektų iš tokių pažeidimų gaunamos ekonominės naudos, o kartotinių sunkių pažeidimų atveju laipsniškai didinant tokių baudų dydį;
- b) periodines baudas, skiriamas siekiant priversti operatorius liautis daryti pažeidimą, įvykdyti sprendimą dėl privalomų taisomųjų veiksmų ar taisomųjų priemonių, pateikti informaciją arba leisti atlikti patikrinimą, priklausomai nuo to, kas taikytina.

Valstybės narės apie taisykles dėl sankcijų praneša Komisijai ne vėliau kaip ... [../] *12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos*]. Be to, valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie visus vėlesnius pakeitimus, kurie turi poveikį tokioms taisyklėms.

3. Sankcijos taikomos bent už šiuos pažeidimus:

- a) kai operatoriai arba kasyklų operatoriai nesuteikia kompetentingoms institucijoms ar tikrintojams pagalbos, reikalingos jų užduotims pagal šį reglamentą atlikti arba palengvinti;
- b) kai operatoriai arba kasyklų operatoriai neatlieka veiksmų, kurie nustatyti 6 straipsnyje nurodytoje patikrinimo ataskaitoje;
- c) kai operatoriai [../] **arba** kasyklų operatoriai nepateikia pagal šį reglamentą privalomų išmetamo metano kiekio ataskaitų, įskaitant nepriklausomų tikrintojų pagal 8 ir 9 straipsnius pateiktą tikrinimo išvadą;
- d) kai operatoriai neatlieka nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimo pagal 14 straipsnį;
- e) kai operatoriai neremontuoja arba nepakeičia atitinkamų komponentų, arba nevykdo atitinkamų komponentų [../] tyrimų ir neužfiksuoja nuotėkių pagal 14 straipsnį;
- f) kai operatoriai nepateikia ataskaitos pagal 14 straipsnį;
- g) kai operatoriai arba kasyklų operatoriai vykdo dujų išleidimą arba fakelų deginimą ne tomis aplinkybėmis, kurios numatytos atitinkamai 15, 22 ir 26 straipsniuose;

- h) kai operatoriai vykdo įprastinį fakelų deginimą;
- i) kai operatoriai arba kasyklų operatoriai neįrodo būtinybės rinktis dujų išleidimą vietoj fakelų deginimo arba neįrodo būtinybės rinktis fakelų deginimą vietoj metano įleidimo atgal į gręžinį, panaudojimo vietoje ar tiekimo rinkai (operatorių atveju) arba vietoj jo panaudojimo ar išmetamo kiekio mažinimo (kasyklų operatorių atveju) pagal 15, 22 ir 26 straipsnius;
- j) kai operatoriai arba kasyklų operatoriai nepraneša apie dujų išleidimo ir fakelų deginimo įvykius arba neteikia jų ataskaitų pagal 16, 23 ir 26 straipsnius, priklausomai nuo to, kas taikytina;
- k) kai fakelai arba degimo įtaisai naudojami pažeidžiant 17, **22 ir 23** straipsniuose nustatytus reikalavimus;
- l) kai importuotojai nepateikia pagal 27 straipsnį ir VIII priedą reikalaujamos informacijos.

3a. Jei tenkinamos 15 straipsnio 7 dalyje nustatytos sąlygos, valstybės narės apsvarsto galimybę įgyvendinimo laikotarpiu, kurį nacionalinės institucijos laiko būtinu, sumažinti sankcijas operatoriams arba jų neskirti.

4. Valstybės narės atitinkamai atsižvelgia bent į šiuos orientacinius sankcijų skyrimo kriterijus:
- a) pažeidimo trukmę arba poveikį laiko atžvilgiu, pažeidimo pobūdį ir sunkumą;
 - b) bet kokius veiksmus, kurių imasi įmonė, operatorius arba kasyklos operatorius, kad laiku sumažintų arba atitaisytų žalą;
 - c) tai, ar pažeidimas padarytas tyčia, ar dėl aplaidumo;
 - d) bet kokius ankstesnius tos įmonės, operatoriaus ar kasyklos operatoriaus padarytus pažeidimus;
 - e) įmonės, operatoriaus arba kasyklos operatoriaus dėl to pažeidimo tiesiogiai arba netiesiogiai gautą finansinę naudą arba išvengtus nuostolius, jei turima atitinkamų duomenų;
 - f) įmonės, operatoriaus arba kasyklos operatoriaus dydį;
 - g) bendradarbiavimo su [...] institucij[...]omis lygį;

- h) tai, kaip [...] institucij/[...]os sužinojo apie pažeidimą, visų pirma, ar operatorius **arba kasyklos operatorius** laiku (ir jei taip, koku lygiu) pranešė apie pažeidimą;
 - i) **trečiųjų šalių veiksmus, kuriais apsunkinami bet kokie šio reglamento pažeidimai;**
 - [...]j) kitas tuo konkrečiu atveju atsakomybę sunkinančias ar lengvinančias aplinkybes.
5. Valstybės narės kasmet skelbia informaciją apie pagal šį reglamentą skirtų sankcijų pobūdį ir dydį, atitinkamus pažeidimus ir operatorius **arba kasyklos operatorius**, kuriems skirtos sankcijos.

31 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 8 straipsnio 5 dalyje, 22 straipsnio 3 dalyje, [...] 27 straipsnio 1 dalyje **ir 29a straipsnio 1 dalyje** nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo ... [*šio reglamento įsigaliojimo data*].
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 8 straipsnio 5 dalyje, 22 straipsnio 3 dalyje ir 27 straipsnio 1 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 8 straipsnio 5 dalį, 22 straipsnio 3 dalį arba 27 straipsnio 1 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsimas dviem mėnesiais.

32 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Energetikos sąjungos komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (ES) 2018/1999 44 straipsnį.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

33 straipsnis

Peržiūra

1. **Ne vėliau kaip 2030 m., o vėliau[...]** kas penkerius metus Komisija pateikia šio reglamento vertinimo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai ir, jei tikslinga, pateikia pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas. Ataskaitos skelbiamos viešai.

1a. Komisija įvertina pareigų, susijusių su išmetamo metano kiekio matavimu, kiekybiniu vertinimu, stebėseną, duomenų apie jį teikimu ir tikrinimu, taip pat su išmetamo metano kiekio mažinimu, išplėtimo galimą poveikį iškastinio kuro importuotojams į Sąjungą, nustatydamą galimas kliūtis ir siūlydamą galimus sprendimus, kaip sumažinti išmetamą metano kiekį, kartu nedarant poveikio energijos kainoms ir tiekimo saugumui. Remdamasi tuo poveikio vertinimu Komisija ne vėliau kaip [... 12 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo dienos] pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, jei tikslinga, kartu pateikdama pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas šis reglamentas.

2. Šio straipsnio tikslu Komisija gali prašyti valstybių narių ir kompetentingų institucijų suteikti informacijos ir atsižvelgia visų pirma į informaciją, kurią valstybės narės pateikė savo integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato srities veiksmų planuose ir juos atnaujindamos, taip pat savo nacionalinėse energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitose pagal Reglamentą (ES) 2018/1999.

[...]

34 straipsnis

Reglamento (ES) 2019/942 pakeitimai

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/942 15 straipsnis papildomas šia 5 dalimi:

„5. Kas trejus metus ACER, **gavusi valstybių narių informaciją**, parengia ir viešai paskelbia rodiklių ir susijusių atskaitos verčių rinkinį, pagal kurį būtų galima palyginti palyginamų projektų investicines vieneto išlaidas, susijusias su išmetamo metano kiekio matavimu **arba kiekybiniu vertinimu**, duomenų teikimu, **dujų išleidimu bei fakelių deginimu** ir mažinimu. Ji teikia rekomendacijas dėl rodiklių ir atskaitos verčių, taikomų dėl investicinių vieneto išlaidų, patiriamų vykdant pareigas pagal [šį reglamentą], pagal [šio reglamento] 3 straipsnį.“

35 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Pirmininkas / Pirmininkė

[...] Nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimai**1 dalis**

Visų [...] antžeminių komponentų, išskyrus 14 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytus skirstomuosius tinklus, nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimai, kaip nustatyta 14 straipsnyje [...], atliekami tokiu mažiausiu dažnumu:

Nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio (NARP) tyrimo tipas	Komponento tipas	Dažnumas
[...] 1 tipo NARP tyrimas	Kompresorinė	6 mėnesiai
	Požeminė saugykla	
	SGD terminalas	
	Reguliavimo ir matavimo stotis	
	Vožtuvų stotis	12 mėnesių
	Perdavimo vamzdynas	24 mėnesiai
[...] 2 tipo NARP tyrimas	Kompresorinė	12 mėnesių
	Požeminė saugykla	
	SGD terminalas	
	Reguliavimo ir matavimo stotis	
	Vožtuvų stotis	24 mėnesiai
	Perdavimo vamzdynas	36 mėnesiai

Visų [...] požeminių komponentų, išskyrus 14 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytus skirstomuosius tinklus, nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimai, kaip nustatyta 14 straipsnyje [...], atliekami tokiu mažiausiu dažnumu:

NARP tyrimo tipas	Medžiagos tipas	Tyrimo dažnumas
1 tipo NARP tyrimas	Bitumo lakštas Pilkasis ketus	[...] 3 mėnesiai
	[...] Asbestas Stiprusis ketus	6 mėnesiai
	Neapsaugotas plienas [...] Varis	12 mėnesių
	Polietilenas PVC Apsaugotas plienas	24 mėnesiai
2 tipo NARP tyrimas	Bitumo lakštas Pilkasis ketus	[...] 6 mėnesiai
	[...] Asbestas Stiprusis ketus	12 mėnesių

	Neapsaugotas plienas Polietilenas PVC <i>[...]</i> Varis	24 mėnesiai
	Apsaugotas plienas	36 mėnesiai

Visų *[...]* 14 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytų *skirstomųjų tinklų* komponentų nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimai, kaip nustatyta 14 straipsnyje, atliekami tokiu mažiausiu dažnumu:

NARP tyrimo tipas	Medžiagos arba komponento tipas	Tyrimo dažnumas
<i>[...]</i> 1 tipo NARP tyrimas	Pilkasis ketus Bitumo lakštas	3 mėnesiai
	<i>[...]</i> Asbestas Stiprusis ketus Reguliavimo ir matavimo stotis	6 mėnesiai
	Neapsaugotas plienas <i>[...]</i> Varis	12 mėnesių

	Polietilenas PVC apsaugotas plienas (< = 16 barų)	<u>24 mėnesiai</u>
[...] 2 tipo NARP tyrimas	Pilkasis ketus Bitumo lakštas	<u>6 mėnesiai</u>
	<i>[...]</i> Asbestas Stiprusis ketus Reguliavimo ir matavimo stotis	12 mėnesių
	Neapsaugotas plienas <i>[...]</i> <u>Varis</u>	24 mėnesiai
	Polietilenas PVC apsaugotas plienas (< = 16 barų)	36 mėnesiai

Požeminių ir žemiau jūros lygio esančių apsaugoto plieno vamzdynų, kuriuose slėgis viršija 16 barų, operatoriai taip pat pagal atitinkamus Europos standartus arba nacionalinius vamzdynų vientisumo valdymo teisės aktus vykdo prevencinį vamzdynų vientisumo valdymą, kad būtų užkirstas kelias bet kokiam nuotėkiui. Atsižvelgdama į to prevencinio vamzdynų vientisumo valdymo rezultatus, kompetentinga institucija gali patvirtinti kitokį tyrimo atlikimo dažnumą, kuris 1 tipo NARP tyrimo atveju turi neviršyti 36 mėnesių, o 2 tipo NARP tyrimo atveju – 48 mėnesių.

Visų 14 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytų jūroje [...] esančių komponentų nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimai, kaip nustatyta 14 straipsnyje, atliekami tokiu mažiausiu dažnumu:

NARP tyrimo tipas		Tyrimo dažnumas
1 tipo NARP tyrimas	Jūroje virš jūros lygio esantys komponentai	12 mėnesių
	Jūroje žemiau jūros lygio esantys komponentai	24 mėnesiai
	Jūroje podugnyje esantys komponentai	36 mėnesiai
2 tipo NARP tyrimas	Jūroje virš jūros lygio esantys komponentai	24 mėnesiai

2 [...] dalis

[...] Informacijos reikalavimai dėl prietaisų, naudojamų nuotėkio aptikimo ir remonto [...] poreikio tyrimuose

Vykdydami 14 straipsnio [...] 1 dalyje nurodytą nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio programą, operatoriai privalo pateikti šią informaciją:

- i) [...] informaciją apie prietaiso gamintoją;
- ii) informaciją apie prietaisų nuotėkio aptikimo pajėgumus, patikimumą ir apribojimus [...], įskaitant (bet tuo neapsiribojant) gebėjimą nustatyti konkrečius nuotėkius ar vietas, aptikimo ribas ir bet kokius naudojimo apribojimus, taip pat pagalbinis duomenis;
- iii) aprašymą – kur, kada ir kaip [...] įrenginiai bus naudojami;

[...]

Remonto ir stebėsenos grafikai

[...]

Remontas [...]

14 straipsnyje nurodytas [...] remonto grafikas turi apimti bent šiuos elementus:

- i) visų patikrintų komponentų aprašą ir identifikavimo duomenis;
- ii) patikrinimo rezultatą: ar aptiktas metano nuotėkis ir, jei taip, jo dydį;
- iii) dėl komponentų, iš kurių, kaip nustatyta, išsiskiria **kiekis, kuris atitinka 14 straipsnio 4 dalyje nustatytas ribas arba jas viršija [...]** – informaciją apie tai, ar remontas buvo įvykdytas per NARP tyrimą, o jei ne, tai kodėl ne, atsižvelgiant į 14 straipsnio 4 dalies reikalavimus, susijusius su elementais, į kuriuos galima atsižvelgti remonto atidėjimo atveju;
- iv) dėl komponentų, iš kurių, kaip nustatyta, išsiskiria **kiekis, kuris atitinka 14 straipsnio 4 dalyje nustatytas ribas arba jas viršija [...]** – planuojamo remonto grafiką, kuriame nurodyta planuojama remonto data;
- v) dėl komponentų, iš kurių, kaip nustatyta per ankstesnį NARP tyrimą, išsiskiria kiekis, kuris **nesiekia 14 straipsnio 4 dalyje nustatytų ribų [...]**, bet vėliau vykdant stebėseną po nuotėkio aptikimo ir remonto siekiant patikrinti, ar metano nuotėkio dydis pasikeitė, nustatyta, kad metano iš jų išsiskiria toks **kiekis, kuris atitinka nustatytas ribas arba jas viršija [...]** – informaciją apie tai, ar remontas atliktas iškart, o jei ne, tai kodėl ne (taip pat kaip pagal iii punktą), ir planuojamo remonto grafiką, kuriame nurodyta planuojama remonto data.

Po to turi būti pateiktas [...] **stebėsenos** grafikas, kuriame būtų nurodyta, kada faktiškai atliktas remontas.

Stebėseną [...]

14 straipsnyje nurodyta stebėsenos [...] **ataskaita** turi apimti bent šiuos elementus:

- i) visų patikrintų komponentų aprašą ir identifikavimo duomenis;
- ii) patikrinimo rezultatą: ar aptiktas metano nuotėkis ir, jei taip, koks jo dydis;
- iii) dėl komponentų, iš kurių, kaip nustatyta **per ankstesnį NARP tyrimą, išsiskiria kiekis, kuris atitinka 14 straipsnio 4 dalyje nustatytas ribas arba jas viršija, [...] informaciją apie atliktą remontą ir** stebėsenos po remonto rezultatus, siekiant patikrinti, ar remontas buvo sėkmingas;
- iv) dėl komponentų, iš kurių, kaip nustatyta **per ankstesnį NARP tyrimą, išsiskiria kiekis, kuris nesiekia 14 straipsnio 4 dalyje nustatytų ribų [...]** – paskesnės stebėsenos, vykdytos po nuotėkio aptikimo ir remonto siekiant patikrinti, ar metano nuotėkio dydis pasikeitė, rezultatus ir rekomendaciją, paremtą nustatytais faktais.

Pranešimas apie dujų išleidimo ir fakelų deginimo įvykius

Pagal 16 straipsnį operatoriai turi pranešti kompetentingoms institucijoms bent šią informaciją apie fakelais sudegintą arba išleistą metaną:

- i) operatoriaus pavadinimą;
- ii) atitinkamo turto **vieta**, pavadinimą ir tipą;
- iii) susijusią įrangą;
- iv) datą (-as) ir konkretų laiką, kada dujų išleidimas ar fakelų deginimas buvo aptiktas arba pradėtas ir kada jis buvo nutrauktas;
- v) išmatuotą [...] išleisto arba sudeginto [...] **metano tūrį. Jei išmatuotas tūris nežinomas, turi būti pateiktas pagrįstas įvertinimas;**
- v1) fakelų deginimo efektyvumą;**
- vi) dujų išleidimo arba fakelų deginimo priežastį ir pobūdį;
- vii) veiksmus, kurių imtasi siekiant riboti dujų išleidimo arba fakelų deginimo trukmę ir mastą;
- viii) taisomuosius veiksmus, kurių imtasi siekiant pašalinti dujų išleidimo ar fakelų deginimo priežastį ir išvengti šių įvykių kartojimosi;
- ix) [...] **kas mėnesį** pagal 17 straipsnį atliekamų fakelų patikrinimų **ir, kai taikytina, nuolatinės fakelų stebėsenos rezultatus, jei nustatoma problema.**

Fakelių patikrinimai

[...] **Kas mėnesį** atliekami fakelių patikrinimai turi apimti visapusišką akustinį, vizualinį ir olfaktorinį tikrinimą (kuris apima fakelių išorės apžiūrą, klausymąsi, ar nėra galimo slėgio sumažėjimo ar skysčio nutekėjimo, ir patikrinimą uodžiant, ar nėra neįprastų ir stiprių kvapų).

Per šį patikrinimą operatorius turi patikrinti visus komponentus, įskaitant fakelus, prieigos liukus, uždaras ventiliacijos sistemas, siurblius, kompresorius, slėgio ribotuvus, vožtuvus, linijas, junges, jungtis ir susietus vamzdynus, siekdamas aptikti defektus, nuotėkius ir dujų išsiskyrimo atvejus.

Į ataskaitą turi būti įtraukti šie stebėjimų rezultatai:

- i) Fakelių atveju: ar degimas laikomas pakankamu, ar nepakankamu. Degimas yra nepakankamas, kai iš fakelo dujos pastebimai išsiskiria iš viso ilgiau kaip penkias minutes per bet kurį ištisinį dviejų valandų laikotarpį. **Kai fakeluose užtikrinama nuolatinė stebėseną, degimas yra nepakankamas tuo atveju, kai iš fakelo dujos pastebimai išsiskiria iš viso ilgiau kaip penkias minutes per bet kurį ištisinį dviejų valandų laikotarpį, užfiksuojant tai realiuoju laiku.**
- ii) Jei fakelai neuždegti, ar iš neuždegto fakelo išleidžiamos dujos, ar ne. Jeigu dujos išleidžiamos, reikėtų imtis veiksmų padėčiai pataisyti per 6 valandas arba, esant prastoms oro sąlygoms ar kitokioms ekstremalioms sąlygoms, per 24 valandas. **Jei fakeluose įrengta nuolatinė stebėseną, išmetamas kiekis apskaičiuojamas pagal srautą ir nesudegusį metaną, jei dujos išleidžiamos. [...] Veiksmų padėčiai pataisyti būtina imtis per 6 valandas arba, esant prastoms oro sąlygoms ar kitokioms ekstremalioms sąlygoms, per 24 valandas.**

[...] Neveikiančių gręžinių, laikinai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių inventoriniai aprašai ir išmetamo kiekio mažinimo planai

1 dalis

Pagal 18 straipsnį neveikiančių gręžinių, **laikinai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių** inventoriniuose aprašuose turi būti pateikta bent ši informacija:

- i) operatoriaus, savininko arba licencijos savininko (kai taikoma) pavadinimas ir adresas;
- ii) gręžinio arba gręžvietės pavadinimas, tipas ir adresas, **nurodant, ar gręžinys yra neveikiantis, laikinai užsandarintas ar visam laikui užsandarintas ir apleistas, kaip apibrėžta šiame reglamente;**
- iii) **kai tinkama**, žemėlapis, kuriame pažymėtos gręžinio arba gręžvietės ribos;
- iv) **į orą ir vandenį išmetamo metano kiekio** [...] matavimų arba kiekybinio įvertinimo, atlikto prieš inventorinio aprašo sudarymą, rezultatai, jei tokių yra.

Pagal 18 straipsnį neveikiančių gręžinių, laikinai užsandarintų gręžinių ir visam laikui užsandarintų ir apleistų gręžinių inventoriniuose aprašuose gali būti pateikta ši informacija:

- i) pradinės gręžybės ir paskutinio eksploatavimo datos;
- ii) orientacija (vertikali, horizontali, nuožulni)
- iii) gręžinio bendras gylis;
- iv) ar gręžybės proceso metu yra įvykę įsidėmėtinų įvykių (pavyzdžiui, „išmušimų“ (angl. *kicks*));
- v) ar gręžinys pasiekė dujas, kuriose yra daug sieros junginių (sieringąsias dujas) arba kuriuose yra pėdsakų (mažai sieros turinčias dujas);

- vi) turimi seisminiai duomenys apie gręžinio trajektorijos viršutinius 1 000 metrų 1 000 m spinduliu;
- vii) naujausia gręžinio vientisumo vertinimo ataskaita;
- viii) ar gręžinys yra žvalgomasis, ar gavybos gręžinys;
- ix) ar gręžinys pasiekė kokias nors negiliųjų sluoksnių dujų kišenes, negiliųjų sluoksnių dujų zonas arba nuostolingosios cirkuliacijos zonas;
- x) ar gręžinys yra sausumoje (nurodyti, ar tai urbanizuota, kaimo, kita vietovė) ar jūroje (nurodyti vandens gylį);
- xi) atviroje jūroje esančių gręžinių atveju – informacija apie visas sąlygas jūros dugne, kurios gali prisidėti prie metano migracijos per vandens storumę;
- xii) informacija apie gręžinio gyvavimo ciklo būseną (veikiantis, neveikiantis, užsandarintas iš vidaus, nutrauktas paviršiaus įrenginių eksploatavimas ir t. t.);
- xii) ar gręžinio dangtyje, įrengtame dėl gręžinio eksploatavimo nutraukimo, yra išleidžiamosios angos ar jų nėra.

Pagal 18 straipsnį su visam laikui užsandarintais ir apleistais gręžiniais susijusiuose inventoriniuose aprašuose taip pat pateikiami:

- i) paskutiniai žinomi į orą ir vandenį išmetamo metano kiekio matavimai arba kiekybinis įvertinimas, jei tokių yra;
- ii) informacija, iš kurios matyti, kad atitinkama kompetentinga institucija patvirtino, jog atitinkamas gręžinys ar gręžvietė atitinka 2 straipsnio 24a [...] punkte nustatytus kriterijus;
- iii) visų gręžinių, kurie visam laikui užsandarinami ir apleidžiami po šio reglamento priėmimo, atveju – dokumentai, tinkami norint įrodyti, kad iš to gręžinio ar gręžvietės neišmetama metano, arba tokie dokumentai, kurie jau yra parengti prieš priimant šį reglamentą.

2 dalis

Neveikiančių išmetamo kiekio mažinimo planuose pagal 18 straipsnį turi būti pateikta bent ši informacija:

- i) kiekvieno neveikiančio gręžinio ir laikinai užsandarinto gręžinio atveju vykdomų veiksmų tvarkaraštis, įskaitant atliktinus veiksmus;**
- ii) jei taikoma, neveikiančio gręžinio arba laikinai užsandarinto gręžinio operatoriaus, savininko arba licencijos savininko pavadinimas ir adresas;**
- iii) numatoma visų neveikiančių gręžinių ir laikinai užsandarintų gręžinių aplinkos išvalymo, aplinkos regeneravimo ar užsandarinimo pabaigos data.**

Ataskaitos dėl veikiančių anglių kasyklų

1 dalis

Pagal 19 ir 20 straipsnius ataskaitose dėl veikiančių požeminių kasyklų turi būti pateikiama bent ši informacija:

- i) kasyklos operatoriaus pavadinimas ir adresas;
- ii) kasyklos adresas;
- iii) kasykloje išgaunamų kiekvienos rūšies anglių kiekis tonomis;
- iv) ši visų kasykloje naudojamų ventiliacijos šachtų informacija:
 - 1) pavadinimas (jei yra);
 - 2) naudojimo laikotarpis, jei skiriasi nuo ataskaitinio laikotarpio;
 - 3) koordinatės;
 - 4) paskirtis (oro įleidimas, ištraukimas);
 - 5) matavimo **įrangos** [...], naudojamo metanui matuoti ir išmetamam jo kiekiui nustatyti, techninės specifikacijos ir optimalios veikimo sąlygos, nustatytos gamintojo;
 - 6) kokią laiko dalį veikė nepertraukiamojo matavimo **įranga** [...];

- 7) [...] **specifikacijos** dėl:
- metano matavimo **įranga** [...] matuojamų ėminių ėmimo vietos;
 - debito matavimo;
 - metano koncentracijos matavimo;
- 8) nepertraukiamojo **matavimo įranga** [...] užfiksuotas išmetamas metano kiekis (tonomis);
- 9) imant ėminus kas mėnesį užfiksuotas išmetamas metano kiekis (tonomis per valandą), -
- traukiant informaciją apie:
- ėminių ėmimo datą;
 - ėminių ėmimo metodą;
 - atmosferos sąlygų (slėgio, temperatūros, drėgnio) rodmenis, paimtus tinkamu atstumu, kad būtų atspindėtos nepertraukiamojo matavimo **įrangos** [...] veikimo sąlygos;
- 11) jei kasykla yra koku nors būdu prijungta prie kitos kasyklos taip, kad tarp kasyklų gali cirkuluoti oras, – atitinkamos kasyklos pavadinimas;
- v) išmetamų po anglių kasybos teršalų faktoriai ir jiems apskaičiuoti naudojamo metodo apibūdinimas;
- vi) po kasybos išmetamas metano kiekis (tonomis).

2 dalis

Pagal 19 ir 20 straipsnius ataskaitose dėl veikiančių atvirųjų kasyklų turi būti pateikiama bent ši informacija:

- i) kasyklos operatoriaus pavadinimas ir adresas;
- ii) kasyklos adresas;
- iii) kasykloje išgaunamų kiekvienos rūšies anglių kiekis tonomis;
- iv) visų kasyklos eksploatuojamų anglių telkinių žemėlapis, kuriame pažymėtos tų telkinių ribos;
- v) ši kiekvieno anglių telkinio informacija:
 - 1) pavadinimas (jei yra);
 - 2) naudojimo laikotarpis, jei skiriasi nuo ataskaitinio laikotarpio;
 - 3) eksperimentinio metodo, naudojamo dėl kasybos veiklos išmetamam metano kiekiui nustatyti, apibūdinimas, įskaitant metodiką, pasirinktą siekiant atsižvelgti į metano išmetimą iš aplinkinių geologinių sluoksnių;
- vi) išmetamų po anglių kasybos teršalų faktoriai ir jiems apskaičiuoti naudojamo metodo apibūdinimas;
- vii) po kasybos išmetamas metano kiekis (tonomis).

3 dalis

Pagal 19 ir 20 straipsnius ataskaitose dėl drenažinių turi būti pateikiama bent ši informacija:

- i) kasyklos operatoriaus pavadinimas ir adresas;
- ii) kasyklos (-ų) drenažo sistemos tiekiamo metano kiekis tonomis, atskirai kiekvienos kasyklos;
- iii) išleisto metano kiekis tonomis;
- iv) fakelais sudeginto metano kiekis tonomis;
- v) fakelų deginimo efektyvumas;
- vi) surinkto metano naudojimas.

Pranešimas apie dujų išleidimo ir fakelų deginimo įvykius drenažinėse

Pagal 23 straipsnį drenažinių operatoriai turi kompetentingoms institucijoms pranešti bent šią informaciją apie fakelais sudegintą arba išleistą metaną:

- i) operatoriaus pavadinimą ir adresą;
- ii) įvykio pradinio aptikimo laiką;
- iii) dujų išleidimo ir (arba) fakelų deginimo įvykio priežastį;
- iv) išleisto ir fakelais sudeginto metano kiekį tonomis (arba jo įvertį, jeigu kiekybiškai nustatyti **arba [...] išmatuoti** neįmanoma).

Uždarytos ir apleistos kasyklos

1 dalis

Pagal 24 ir 25 straipsnius į uždarytų ir apleistų anglių kasyklų inventorinį aprašą turi būti įtraukiama bent ši informacija apie kiekvieną veiklos vietą [...]:

- i) operatoriaus, savininko arba licencijos savininko (kai taikoma) pavadinimas ir adresas;
- ii) atitinkamos veiklos vietos adresas;
- iii) žemėlapis, kuriame pažymėtos kasyklos ribos;
- iv) kasyklos kasinių schemos ir jų būklė;
- v) **tiesioginio** matavimo [...] **šaltinio lygmeniu** rezultatai **arba kiekybinis vertinimas** šiuose [...] **taškiniuose šaltiniuose**:
 - 1) visose [...] šachtose, anksčiau naudotose veikiančioje kasykloje, kartu nurodant:
 - šachtos koordinatės;
 - šachtos pavadinimą (jei yra);
 - sandarinimo statusą ir sandarinimo metodą, jei žinomas;
 - 2) nenaudojamuose dujų išleidimo vamzdžiuose;
 - 3) nenaudojamuose dujų drenavimo gręžiniuose;
 - 4) [...]
 - 5) [...]

[...] **6)** kituose užfiksuotuose potencialiuose taškiniuose išmetamųjų teršalų šaltiniuose.

[...]

[...] **pirmiau** v punkte nurodytas matavimas turi būti atliekamas pagal šiuos principus:

- i) matuojama esant atmosferos slėgiui, kad būtų galima aptikti potencialų metano nuotėkį, ir laikantis tinkamų mokslinių standartų; [...]
- ii) matavimai turi būti atliekami naudojant **įrangą, kuria galima įvertinti iš tokio šaltinio per metus išmetamą metano kiekį, kurio lygis sudaro ne mažiau kaip 0,5 tonos.** [...]; [...]
- iii) kartu su matavimo duomenimis turi būti pateikta ši informacija:
 - 1) matavimo data;
 - 2) atmosferos slėgis;
 - 3) matavimui naudotos įrangos techniniai duomenys;
- iv) ventiliacijos šachtos, anksčiau naudotos dviejų ar daugiau kasyklų, turi būti priskirtos tik vienai kasyklai, kad būtų išvengta dvigubos apskaitos.

2 [...] dalis

Į 25 straipsnio 3 dalyje nustatytą ataskaitą turi būti įtraukti šie elementai, **jeigu duomenys yra arba juos galima gauti:**

- i) operatoriaus, savininko arba licencijos savininko (kai taikoma) pavadinimas ir adresas;
- ii) atitinkamos veiklos vietos adresas;
- iii) duomenys apie metano išmetamą kiekį iš visų [...] **1 dalyje nurodytų taškinių išmetamųjų teršalų šaltinių**, įtraukiant šią informaciją:

- 1) **taškinio išmetamųjų teršalų šaltinio** [...] tipas;
- 2) techniniai duomenys apie matavimo **įrangą ir metodą, naudotus išmetamam metano kiekiui įvertinti** [...];
- 3) kokią laiko dalį veikė matavimo **įranga** [...];
- 4) matavimo **įranga** [...] užfiksuotą metano koncentraciją;
- 5) iš [...] **taškinio išmetamųjų teršalų šaltinio** išmetamo metano kiekio įverčiai.

3 [...] dalis

į 26 straipsnio 1 dalyje nustatytą mažinimo planą turi būti įtraukti ši informacija, **jeigu duomenys yra arba juos galima gauti**:

- i) visų 1 dalyje [...] nurodytų **taškinių išmetamųjų teršalų šaltinių** sąrašas;
- ii) techninės galimybės mažinti išmetamo metano kiekį [...] **veiklos vietos lygmeniu, atsižvelgiant į taškinius išmetamųjų teršalų šaltinius** [...];
- iii) išmetamo metano kiekio mažinimo tvarkaraštis [...] **kiekvienoje veiklos vietoje** [...];
- iv) **apleistų kasyklų metano surinkimo projektų veiksmingumo vertinimas, jeigu jie įgyvendinami.**

Informacija, kurią turi pateikti importuotojai

Šiame priede eksportuotojas yra kita tiekimo sutartis, kurią importuotojas sudaro dėl iškastinių išteklių energijos tiekimo į Sąjungą, šalis.

Pagal 27 straipsnį importuotojai turi pateikti šią informaciją:

- i) **jeigu eksportuotojus arba gamintojus galima identifikuoti**, eksportuotojo pavadinimą ir adresą ir, jei skiriasi nuo eksportuotojo, gamintojo (išgavėjo) pavadinimą ir adresą;
- ii) valstybes[...] ir Sąjungos teritorinių statistinių vienetų nomenklatūros (NUTS) 1 lygį atitinkančius regionus, kuriuose energija išgauta, taip pat valstybes ir **regionus**, atitinkančius Sąjungos teritorinių statistinių vienetų nomenklatūros (NUTS) 1 lygį, per kuriuos energija transportuota prieš ją pateikiant Sąjungos rinkai;
- iii) dėl naftos ir iškastinių gamtinių dujų – ar eksportuotojas, **arba, kai tinkama, gamintojas**, matuoja ir praneša savo išmetamą metano kiekį nepriklausomai arba pagal įsipareigojimus pranešti nacionalinės ŠESD apskaitos duomenis laikantis Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) reikalavimų ir ar jis laikosi UNFCCC ataskaitų teikimo reikalavimų arba Naftos ir dujų sektorių partnerystės dėl metano OGMP 2.0 standartų. Turi būti pridėta naujausios išmetamo metano kiekio ataskaitos kopija, įskaitant, kai turima, 12 straipsnio 6 dalyje nurodytą informaciją, **kai tai pateikta toje ataskaitoje**. Turi būti nurodytas ataskaitoje naudojamas kiekvieno atitinkamo tipo išmetamųjų teršalų kiekybinio nustatymo metodas (kaip antai UNFCCC pakopos ar OGMP **2.0** lygiai);
- iv) dėl naftos ir dujų – ar eksportuotojas, **arba, kai tinkama, gamintojas**, taiko reguliavimo arba savanoriškas priemones savo išmetamam metano kiekiui kontroliuoti, įskaitant tokias priemones kaip nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimai arba metano išleidimo ir deginimo fakelais kontrolės ir ribojimo priemonės. Kartu turi būti pateiktas tokių priemonių apibūdinimas, įskaitant, kai yra, **atitinkamas** ataskaitas, parengtas po nuotėkio aptikimo ir remonto poreikio tyrimų ir dėl dujų išleidimo ir fakelų deginimo įvykių per paskutinius kalendorinius metus, kurių duomenys turimi;

- v) dėl anglių – ar eksportuotojas, **arba, kai tinkama, gamintojas**, matuoja ir praneša savo išmetamą metano kiekį nepriklausomai arba pagal įsipareigojimus pranešti nacionalinės ŠESD apskaitos duomenis laikantis Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) reikalavimų ir ar jis laikosi UNFCCC ataskaitų teikimo reikalavimų arba tarptautinio ar Europos išmetamo metano kiekio stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo standarto. Turi būti pridėta naujausios išmetamo metano kiekio ataskaitos kopija, įskaitant, kai turima, 20 straipsnio 6 dalyje nurodytą informaciją. Turi būti nurodytas ataskaitoje naudojamas kiekvieno atitinkamo tipo išmetamųjų teršalų kiekybinio nustatymo metodas (kaip antai UNFCCC pakopos ar OGMP 2.0 lygiai);
- vi) dėl anglių – ar eksportuotojas, **arba, kai tinkama, gamintojas**, taiko reguliavimo arba savanoriškas priemonės savo išmetamam metano kiekiui kontroliuoti, įskaitant metano išleidimo ir deginimo fakelais kontrolės ir ribojimo priemonės. Kartu turi būti pateiktas tokių priemonių apibūdinimas, įskaitant, kai yra, ataskaitas, pateiktas dėl dujų išleidimo ir fakelų deginimo įvykių per paskutinius kalendorinius metus, kurių duomenys turimi;
- vii) subjekto, atlikusio nepriklausomą iii ir v punktuose nurodytų ataskaitų (jei yra) tikrinimą, pavadinimą.
